

Nemo cum prophetas uersibus
viderit esse descriptos me-
tro eos estimet apud he-
breos ligari: et aliquid si-
mile habere de psalmis
uel operibus salomonis.
Sed quod in uenustate et tullio solet fie-
ri: ut per cola scribantur et comata: qui u-
tiq; prola et non uersibus conscripserunt.
Mos est utilitati legentium prouidentes:
interpretationem nouam nouo scribendi
genere distinximus. Ac primum de ysa-
ia sciendum quod in sermone suo disertus
sit: quippe ut uir nobilis et urbane ele-
gantiae: nec habens quicquam in eloquio
rusticitatis ammixtum. Unde accidit:
ut pre ceteris flore sermonis eius trasla-
tio non potuerit conseruare. Deinde etiam
hoc adiciendum: quod non tam propheta
dicendus sit quam euangelista. Translato-
uersa christi ecclesieque misteria ad liqui-
dum perspicue est: ut non eum putes de
futuro uaticinari: sed de praeteritis histo-
riam referre. Unde conicio noluisse tunc
temporis septuaginta interpretes fidei
sue sacramenta perspicue ethnicis p-
dere ne sanctum canibus et margaritas por-
cis darent: que cum hanc editionem legeri-
tis ab illis animaduertetis abscondita.
Nec ignoro quam laboris sit prophe-
tas intelligere: nec facile quempiam
posse iudicare de interpretatione: nisi
intellegerit ante que legerit. Mos est pa-
tere morsibus plurimorum: qui stimulan-
te inuidia quod consequi non ualent despi-
ciunt. Scitis ergo et prouidentes in flamma mit-
to manum: et nichilominus hoc a fastidi-
osis lectoribus precor: ut quomodo greci
post septuaginta traslatores aquila et
symmachum et theodotionem legunt: ut ob stu-
dium doctrine sue: uel ut septuaginta
magis ex collatione eorum intelligant:

sic et isti saltem unum post pores habere
dignentur interpretem. Legant prius et po-
stea despiciant: ne uideantur non ex iudi-
cio: sed ex odij presumptione ignorata
damnare. Prophetauit autem ysaia in
iherusalem et in iudea necdum decem tri-
bus in captiuitatem ductis: ac de
utroque regno nunc comixti nunc separa-
tim regit oraculum. Et cum interdum ad
praesentem respiciat historiam: et post ba-
bilonie captiuitatem reditum populi signifi-
cet in iudeam: tamen omnis eius cura de
uocatione gentium et de aduentu christi est.
Quae quanto plus amatis o paula et
eustochium: tanto magis ab eo petite:
ut per obsecrationem praesentis qua me inde-
sineuer emuli laniant: ipse michi merce-
dem restituat in futuro: qui scit me ob
hoc in peregrinae linguae eruditione su-
dasse: ne iudei de fallitate scriptura-
rum ecclesie eius diutius insultarent.

Explicit prologus Incipit isaias propheta. c. i.

Alio ysaie filij amos: qua-
uidit super iudam et iheru-
salem in diebus osie ioa-
than achaz et ezechie regum
iuda. Audite celi et auribus percipe terra:
quoniam dominus locutus est. Filios emittam et
realtam: ipsi autem spreuerunt me. Cogno-
uit bos possessorem suum: et asinus praesepe
domini sui. Israel autem me non cognouit:
et populus meus non intellexit. De genti
peccatrici: populo graui iniquitate: semi-
ni nequam: filijs sceleratis. Dereliquerunt
dominum: blasphemauerunt sanctum israel: ab-
alienati sunt retrorsum. Super quo per-
cutiam uos ultra: addentes perueritati-
onem. Omne caput languidum: et omne
cor meris. A planta pedis usque ad uerti-
cem non est in eo sanitas. Vultus et
liuor et plaga tumens: non est circum-
ligata nec curata medicamine: neque

fora oleo. Terra vestra deserta: ciuitates vestre succense igni. Regionē vestram coram vobis alieni deuorant: et desolabitur sicut in vastitate hostili. Et derelinquetur filia syon ut umbraculū in vinea: et sicut tuguriū in cucumerario: sicut ciuitas que vastatur. Nisi dñs exercitū reliquisset nobis semen quasi sodomā fuisset: et quasi gomorra similes essemus. Audite verbum dñi principes sodomor: p̄cipite auribus legem dei vestri p̄p̄s gomorre. Quom̄ michi multitudinē victimarū v̄rarū dicit dñs: Plectus sum. Molausta arietum et adipem p̄guū et sanguinem vitulorū et agnorū et hircorū nolui. Cū veniretis ante cōsp̄ctū meū: quis quesivit hec de manibz vestris: ut ambularetis in aris meis: Ne offeratis vltra sacrificiū frustra. Incensū abominatio est michi. Neomeniā et sabbatū et festiuitates alias non ferā. Quicū sunt cetus vestri. Kalendas vestras: et solemnitates vestras odiuit anima mea. Facta sunt michi molesta. Laboravi sustinens. Et cū extenderitis manus vestras auertam oculos meos a vobis: et cū multiplicaueritis orationem nō exaudiri. Nam et cū vestre sanguine plene sūt. Lauamini: mūdī estote: auferre malū cogitationū vestrarū ab oculis meis. Quiescite agere puerse: discite benefacere. Querite iudiciū: subuenite oppresso: iudicate pupillo: defendite viduā: et venite et arguite me dicit dñs. Si fuerint peccata v̄ra ut coccinum: quasi nix dealbabuntur: et si fuerint rubra quasi vermiculus: velut lana alba erūt. Si volueritis et audieritis me: bona terre comedetis. Quod si nolueritis: et me ad iracūdiā prouocaueritis: gladius deuorabit

vos: quia de dñi locutū est. Quomō facta est meretrix ciuitas fidelis: plena iudicij: Iusticia habitauit in ea: nūc autem homicide. Argentū tuū velū est in scoriam: vinū tuū mixtū ē aqua. Principes tui infideles: socij furum. Omnes diligūt munera: secūtur retributiones. Pupillo nō iudicat: et causa vidue non ingredit ad illos. Propter hoc ait dñs deus exercitū fortis israel. Ne ego consolabor sup hostibus meis: et vindicabor de inimicis meis. Et cōuertā manū meā ad te: et excoquā ad purū scoriam tuā: et auferā omne stānum tuū: et restituā iudices tuos ut fuerūt prius: et cōsiliarios tuos sicut antiquit̄. Post hec vocaberis ciuitas iusti: urbs fidelis. Syon iudicio redimetur: et reducent eā in iusticiā. Et contretet sceleratos et peccatores simul: et qui dereliquerūt dñm cōsumentur. Confundentur et cū ab ydolis quibz sacrificauerūt. Et erubescitis super omnis q̄s elegeratis: cū fueritis velut quercus defluentibz folijs: et velut or̄ absqz aqua. Et erit fortitudo v̄ra ut fanilla stuppe: et opus vestrū quasi scintilla: et succendetur vtrūqz simul: et non erit qui extinguat.

Urbū qđ uidit ysaias fili⁹ amos sup iudā et iherusalē. Et erit in nouissimis diebz p̄parat⁹ mons domus domini i vertice montū: et eleuabit super colles. Et fluent ad eū omnes gentes: et ibūt p̄p̄i multi et dicent. Venite ascendam⁹ ad montem dñi: et ad domū dei iacob: et docebit nos vias suas et ambulabim⁹ in semitis eius: quia de syon egibit lex: et verbū dñi de iherusalē. Et iudicabit gentes: et arguet p̄p̄os multos. Et cōstabūt gladij suos i vomere: et lāteas suas i falces

Non leuabit gens contra gentem gla-
dium: nec exercebuntur ultra ad plū.
Domus iacob: uenite et ambulemus
in lumine dei nostri, p̄iecti enī pplm
rui domū iacob: quia repleti sunt ut
olim: et augures habuerūt ut phili-
stīm: et pueris alienis adheferūt. Re-
pleta est terra argento et auro: et non
est finis thesaurorū eius. Et repleta ē
terra ei⁹ equis: et innumerabiles qua-
drige eius: Et repleta est terra ei⁹ ydo-
lis. Opus manū suarū adorauerūt:
quod fecerūt digiti eorū. Et incuruauit se
homo: et humiliat⁹ est uir. Ne ergo
dimittas eis. Ingredere in petra: et ab-
scondere ī fossa humo a facie timoris
dñi: et a gloria maiestatis eius. Oculi
sublimis hominis humiliati sunt: et
incuruabit altitudo uirorū. Exaltabit
autē dñs solus in die illa: quia dies
dñi exercitū sup omne superbū et ex-
cellū: et sup omne arrogantē: et humili-
abit: et sup omnes cedros libani subli-
mes et cedras: et sup oēs querc⁹ balan-
et sup oēs mōtes excellos et sup omnes
colles eleuatos: et sup omne turre ex-
cellā et sup omne mur munitū: et sup
omnes naues tharsis: et sup omne quod ui-
si pulcreum est. Et incuruabitur omnis
sublimitas hominū: et humiliabitur
altitudo uirorū. Et eleuabit dñs solus
in die illa: et ydola penitus cōterentur.
Et introibūt in speluncas petrarū: et ī
voragines terre a facie formidinis do-
mini: et a gloria maiestatis eius: cum
surrexerit prutere terrā. In die illa p̄ici-
et homo ydola argenti sui et simula-
crea auri sui que fecerat sibi: ut adora-
ret talpas et uesp̄iliones. Et ingredi-
etur scissuras petrarū: et ī cāinas saxo-
rum a facie formidinis domini et a
gloria maiestatis eius: cum surrexerit

percutere terram. Quiescite ergo ab ho-
mine cuius spiritus in naribus eius
est: quia excelsus reputat⁹ est ip̄e. **c. iii.**
Ecce enī dñator dñs exercitū au-
feret ab iherusalē et ab iuda vali-
dum et fortē: omne robur panis et o-
mne robur aque: et fortem et uirū bel-
latorem: et iudicem et prophetam et a-
riglū et senem. principē sup quinqu-
aginta: et honorabilem uultu: et consi-
liariū. et sapientem de architēdis: et
prudentem eloquiū mīstici. Et dabo
pueros principes eorum: et effeminati
dñabunt eis. Et corruet plūs uir ad
uirū: unusquisq; ad p̄ximū suū. Tu-
multuabit puer cōtra senem: et igno-
bilis contra nobilem. Apprehendet e-
nim uir fratrem suū domesticū patris
sui: et dicet. Vestimentū tibi est: prin-
ceps esto noster: ruina autem hec sub
manu tua. Respondebitq; in die illa
dicens. Non sum medicus: et ī domo
mea non est panis neq; uestimentum.
Nolite constituere me principem ppli.
Fuit enim iherusalē et iudas cōcidit:
quia lingua eorū et adinuentiones eo-
rum contra dñm: ut puocarent oeu-
los maiestatis eius. Agnitio uultus
eorū respondebit eis: et peccatū suū
īstī sodoma p̄dicauerūt: nec absconde-
runt. Ve aīe eorū: quā reddita sunt eis
mala. Dicite iusto quā bene: quā fructū
adinuentionū suarū comedet. Ve im-
pio ī malū. Retributo enim manū
ei⁹ fiet ei. Populū meū exatores sui
spoliauerūt: et mulieres dñate sunt eis.
Popule meus qui te beatū dicūt ip̄i
te decipiūt: et uia gressū tuorū disti-
pant. Stat ad iudicandū dñs: et stat
ad iudicandos p̄los. Dñs ad iudi-
cium ueniet. cum senibz ppli sui et prin-
cipibz eius. Vos enim depasti estis

vineam meā: et rapina pauperis i domo vestra. Quare attēdis populum meū: et facies pauperū cōmōlitis dicit dñs deus exercitū. Et dixit dñs deus. Pro eo qd eleuate sunt filie syon et ābulauerunt egerato collo. et multis oculorū ibant et plaudabant et ambulabāt. et pedibus suis composito gradu incedebant: Decaluerit dñs verticem filiarum syon: et dñs cinem earū nudabit. In die illa auferet dñs ornamentum calciamētorū et lunulas et torques et monilia et armillas et mītras et discimīnalia et periscelidas et muremulas et olfactoriola et inaures et anulos et gemmas in fronte pēdentes: et mutatoria et palliola. et lintyamina et arius et specula. et sindones et vītas et thestrā. Et erit p suauē odore fetor: et pro zona funiculus: et pro celsipanti crine caluicium. Pulcherrimū quoq; virū tui gladio cadent: et fortes tui in piliis. Et mērebūt atq; lugebunt porte eius: et desolata in terra sedebit. **.c.iii.**

Et apprehendent septem mulieres virū unū i die illa dicentes. Panem nostrū comedem⁹. et vestimentis nostris operiemur: tantummodo inuocetur nomen tuum sup nos: aufer opprobriū nostrū. In die illa erit germen dñi in magnificētia et gloria: et fructus terre sublimis: et exultatio hīp qui saluati fuerint de israhel. Et erit omnis qui relictus fuerit in syon et relictus in iherusalē: sanctus vocabitur omnis qui scriptus est in vita in iherusalē. Si abluerit dñs sordē filiarū syon et sanguinem iherusalē lauerit de medio eius: in spiritu iudicij et spiritu ardoris. Et creabit dñs sup omnē locū mōtis syon. et ubi inuocatur ē nūbē p diē: et fumū et splendorem ignis

flāmantis i nocte. Sup omnē etiam gloriā ptedō: et tabernaculū erit i umbraculū dñi ab estu: et i securitatem et abscolionē a turbine et a pluuia. **.c.ii.**

Cantabo dilecto meo canticū patris mei. vinee sue. Vineā facta est dilecto meo in cornu filio olei. Et sepiuit eā: et lapides elegit ex illa: et plantauit vineam electam. Et edificauit turrem in medio ei⁹: et torcular reuoluit in ea. Et expectauit ut faceret uinas: et fecit labruscas. Nunc ergo habitatores iherusalē et viri iuda iudicate inter me et inter vineam meam. Quid ē qd ultra facere debui vinee mee et nō feci ei⁹? An qd expectauī ut faceret uinas: et fecit labruscas? Et nūc ostendam vobis quid ego faciā vinee mee. Auferam sepe ei⁹ et erit i direptionem: diruā maceriā et erit in cōculcationē: et ponā eam desertā. Nō putabitur et nō fodietur: et ascendent sup eam uerpes et spine: et nubibus mandabo ne pluāt sup eam ymbrem. Vineā autem dñi exercitū domus isrl est: et vir iuda germen eius delectabile. Et expectauī ut faceret iudiciū et ecce iniquitas: et iusticiam: et ecce clamor. Ve qui cōiungitis domū ad domū: et agrū ageo copulatis usq; ad terminum loci. Nunquid habitabitis vos soli in medio terre? In auribus meis sunt hec: dicit dñs exercitū. Nisi dom⁹ multe deserte fuerint grandes et pulcre: et absq; habitatore. Decem enim iugera vinearū faciēt lagunculā unā: et triginta modij seminis faciēt modios tres. Ve qd cōsurgitis mane ad ebrietatem sedandā: et potandū usq; ad uesperam ut uino estuētis. Cythara et lira et tympanū et tybia et uinū i cōiuijs uestris: et opus domini non

respiratis: nec opera manuum eius consideratis. Propterea captivus ductus est populus meus quia non habuit scientiam: et nobiles eius interierunt fame: et multitudo eius sui exaruit. Propterea dilatauit infernus animam suam: et aperuit os suum absque illo termino. Et descendit fortes eius: et populus eius et sublimis gloriosusque eius ad eum. Et incurvabitur homo et humiliabitur vir: et oculi sublimium deprimentur. Et exaltabitur dominus exercituum in iudicio: et deus sanctus sanctificabitur in iusticia. Et palcentur agni iuxta ordinem suum: et deserta in ubertatem versa advenire comedent ea. **De** qui trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis: et quasi vinculum plaustrum peccati. Qui dicitis festinet cito veniat opus eius ut videamus: et appropiet et veniat consilium sancti israel: et sciemus illud. **De** qui dicitis malum bonum et bonum malum: ponentes tenebras lucem et lucem tenebras: ponentes amaram in dulce et dulce in amarum. **De** qui sapientes estis in oculis vestris: et coram vobismetipsis prudentes. **De** qui potentes estis ad bibendum vinum: et viri fortes ad miscendam ebrietatem. Qui iustificatis impium per muneribus: et iusticiam iusti auferitis ab eo. Propter hoc sicut ducit stipulam lingua ignis: et calor flammæ exurit: sic radix eorum quasi favilla erit: et germen eorum ut pulvis ascendet. Abiecerunt enim legem domini exercituum: et eloquium sancti israel blasphemaverunt. Ideo iratus est furor domini in populum suum: et extendit manum suam super eum: et percussit eum. Et conturbati sunt montes: et facta sunt morticina eorum quasi stercus in medio platearum. In hijs omnibus non est aversus furor eius: sed adhuc manus eius retracta. Et eleuabit signum

in nationibus procul: et sibilabit ad eum de finibus terre et ecce festinus velociter veniet. Non est deficientis neque laborans in eo: non dormitabit neque dormiet: neque soluetur cingulum retum eius: nec rumpetur corrigia calciamenti eius. Sagitte eius acute: et omnes arcus eius extensi. Ungule equorum eius ut silex: et rote eius quasi imperium tempestatis. Rugitus eius ut leonis: rugiet ut catuli leonum. Et scendet et tenebit predam: et amplebitur et non erit qui eruat: et sonabit super eum in die illa sicut sonitus maris. **Aspiciemus** in terram et ecce tenebre tribulationis: et lux obtebrata est in caligine eius. **c. vi.**

In anno quo mortuus est rex ozyas vidi dominum sedentem super solium excelsum et eleuatum: et plena erat domus a maiestate eius: et ea que sub ipso erant implebant templum. Seraphim stabant super illud: sex ale uni: et sex ale alteri. Duabus velabant faciem eius: et duabus velabant pedes eius: et duabus volabant. Et clamabat alter ad alterum: et dicebant. Sanctus sanctus sanctus dominus deus exercituum: plena est omnis terra gloria eius. Et commota sunt super luminaria cardinum a voce clamantis: et domus repleta est fumo. Et dixi. **De** michi quia tacui: quia vir pollutus labijs ego sum et in medio populi polluta labia habentis ego habito: et regem dominum exercituum vidi oculis meis. Et volauit ad me unus de seraphim et in manu eius calculus quem forcipe tulerat de altari: et tenuit os meum et dixit. Ecce tetigi hoc labia tua: et auferetur iniquitas tua: et peccatum tuum mundabitur. Et audiui vocem domini dicentis. **Quem** mittam: et quis ibit nobis? Et dixi. Ecce ego: mitte me. Et dixit. **Vade:** et dices populo huic. Audite

audientes et nolite intelligere: et videte visionem et nolite cognoscere. Ecce cor populi huius et aures eius aggravata: et oculos eius claudet: ne forte videat oculis suis et auribus suis audiat et corde suo intelligat: et convertatur et sanetur. Et dixi. Usquequo domine? Et dixit. Donec desolentur civitates absque habitatore: et domus sine homine. Et terra relinquetur deserta: et longe faciet dominus homines. Et multiplicabitur quod derelicta fuerat in medio terre: et adhuc in ea decimatio. Et convertetur et erit in obstructione sicut thersibim: et sicut quercus quae repandit ramos suos. Semen sanctum erit id quod steterit in ea. **cap. vii.**

Et factum est in diebus achaz filii ioachan filii ozie regis iuda ascendit rashu rex syrie et facce filius romelie rex israhel in iherusalē ad persequendum contra eam: et non potuerunt debellare eam. Et nuntiaverunt domui dauid dicentes. Requievit syria super effraim: et commotum est cor eius et cor populi eius sicut moventur ligna silvarum a facie venti. Et dixit dominus ad ysaiam. Egredere in occursum achaz: tu et qui derelictus est iasub filius tuus ad retrem aqueductus piscine superioris in via agri fullonis: et dices ad eum. Vide ut sisceas. Noli timere: et cor tuum ne formidet a duabus caudis tironum fumigantium istorum in ira furoris rashu regis syrie et filii romelie: eo quod consilium iniecit contra te syria in malum: effraim et filius romelie dicentes. Ascendamus ad iudam et suscitemus eum: et auellamus eum ad nos: et ponamus regem in medio eius filium tabael. Hec dicit dominus deus. Non stabit et non erit istud: sed caput syrie damascus: et caput damasci rashu. Et adhuc sexaginta et quinque anni: et desinet effraim esse populus:

et caput effraim samaria: et caput samarie filius romelie. Si non credideritis: non permanebitis. Et adiecit dominus loqui ad achaz dicens. Petere tibi signum a domino deo tuo in profundum inferni: sive in excelsum supra. Et dixit achaz. Non petam: et non temptabo dominum. Et dixit. Audite ergo domus dauid. Numquid parum vobis est molestos esse hominibus: quia molesti estis et deo meo? Propter hoc dabit dominus ipse vobis signum. Ecce virgo concipiet et pariet filium: et vocabitur nomen eius emmanuel. Butirum et mel comedet: ut sciat reprobare malum et eligere bonum. Quia antequam sciat puer reprobare malum et eligere bonum: derelinquetur terra quam tu detestaris a facie duorum regum suorum. Adducet dominus super te et super populum tuum et super domum patris tui dies: qui non venerunt a diebus separationis effraim a iuda cum rege assyriorum. Et in die illa sibilabit dominus musce que est in torrente fluminum egypti: et api que est in terra assur: et venient et requiescent omnes in torrentibus vallium et in cavernis petrarum et in omnibus foveis et in univallis foraminibus. In die illa radet dominus in novacula conducta in his qui trans flumen sunt in rege assyriorum caput et pilos pedum: et barbaram universam. Et erit in die illa nutrit homo vaccam bovum et duas oves: et per ubertatem lactis comedet butyrum. Butirum enim et mel māducabit omnis hominum quod relinquetur in medio terre. Et erit in die illa omnis locus ubi fuerint mille vites: mille argenteis: et in spinas et in vepres erit. Cum sagittis et arcu ingredientur illuc: vepres erit et spine erit in universa terra. Et omnes montes qui in sarculo sarent: non veniet illuc

terror spinarum et ueprum: et erit in pascua
bouis et in concultatione pecoris. **c. viii.**

Et dixit dominus ad me. Sume tibi li-
brum gradum: et scribe in eo stilo
hominis. uelociter spolia detrahe. cito pre-
dare. Et adhibui michi testes fideles:
uriam sacerdotem. et zachariam filium
barachie. Et accessi ad prophetissam: et
concepit et peperit filium. Et dixit dominus
ad me. Voca nomen eius. accelera spo-
lia detrahete. festina predare: quia ante-
quam sciat puer vocare patrem suum et ma-
trem suam: auferetur fortitudo damasci
et spolia samarie coram rege assyriorum.
Et adiecit dominus loqui ad me adhuc
dicens. Pro eo quod abiicit populus iste a-
quas syloe que uadunt cum silentio: et
assumpsit magister rasi et filium romie-
lie: propter hoc ecce adducet dominus
super eos aquas fluminis fortes et mul-
tas: regem assyriorum et omnem gloriam
eius. Et ascendet super omnes riuos e-
ius. et fluet super uniuersas ripas eius:
et ibit per iudam inundans: et transiens
usque ad collum ueniet. Et erit extenditio a-
larum eius impleta latitudinem terre
tue o emmanuel. Congregamini populi
et uincimini: et audite uniuersa populi ter-
re. Confortamini et uincimini: accin-
gite uos et uincimini: inite consilium et
dissipabitur: loquimini uerbum et non
fiet: quia nobiscum deus. Hec enim ait
dominus ad me. Sicut in forti manu eru-
diuit me: ne irem in uia populi huius di-
cens. Non dicatis coniuratio. Omnia
enim que loquitur populus iste coniuratio
est: Et timore eius ne timeatis: neque
pauceatis. Dominum exercituum ipsum san-
ctificate: et ipse pauor uester et ipse terror
uester: et erit uobis in sanctificatione:
in lapide autem offensionis et in petram
scandali duabus domibus israel:

in laqueum et in ruinam habitantibus
iherusalem. Et offendet rex eis plurimum:
et cadent et conterentur: et irruentur et
rapiuntur. Liga testimonium signa lege
in discipulis meis: expectabo dominum
qui abscondit faciem suam a domo iacob:
et prestolabor eum. Ecce ego et pueri
mei: quos dedit michi dominus in signum et in
portentum israel: a domino exercituum qui
habitat in monte syon. Et cum dixerint
ad uos querite a prophetis et a di-
uinis qui stident in incantationibus
suis: numquid non populus a deo suo requi-
ret uisionem per uisum ac mortuis? Ad
legem magis et ad testimonium. Quod
si non dixerint iuxta uerbum hoc: non
erit eis matutina lux. Et transibit pe-
eam et corruet et esuriet: et cum esurierit
irascetur: et maledicet regi suo et de o lu-
o. Et suspiciet sursum et ad tectum intuebi-
tur: et ecce tribulatio et tenebre et dissolu-
tio et angustia et caligo preloquetur et non
poterit auolare de angustia sua. **c. ix.**

Primo tempore alleuiata est ira
babilon et ira neptalim: et no-
nullo aggravata est uia maris trans
iordanem galilee gentium populus qui ab u-
labat in tenebris uidit lucem magnam:
habitantibus in regione umbre mor-
tis lux orta est eis. Multiplicasti gen-
tem: non magnificasti leticiam. Ieta-
bunt coram te sicut qui letantur in
melle: sicut exultant uictores capta
preda quando diuidunt spolia. Augmentum
enim oneris eius. et uirgam humeri
eius et sceptrum regis eius superasti:
sicut in die madyan. Quia omnis uio-
lenta predatio cum tumultu et uestimen-
tum mixtum sanguine erit in combu-
stionem: et cibus ignis. Paruulus e-
nim natus est nobis: filius datus est
nobis. Et factus est principatus super

humertū eius: et vocabitur nomē ei⁹
amirabilis. consiliarius. deus. fortis.
pater futuri seculi. princeps pacis. Mul-
tiplicabitur eius imperiū et pacis nō
erit finis: sup solū dauid et super re-
gnum eius: ut cōfirmet illud et corro-
boret in iudicio et iusticia a modo et
usq; i sempiternū. Zelus dñi exercitu-
um faciet hoc. Verbu milit dominus
in iacob: et cecidit in israhel. Et sciet o-
mnis ppls ephraim et habitantes
samaritan in supbia ⁊ magnitudine
cordis dicentes. Latere reciderūt sed
nō dñi lapidibz edificabim⁹. sicut moros
succiderunt: sed cedros immutabim⁹.
Et eleuabit dñs hostes rasi sup eū ⁊
inimicos ei⁹ in tumultū reter: syriam
ab oriente et philistinim ab occidente:
et deuorabunt israhel toto ore. In o-
mnibz hīs nō est auersus furor ei⁹:
sed adhuc manus ei⁹ egesta. Et pls
nō est reuersus ad pcutientem se: ⁊ do-
minū exercitū nō inquisierūt. Et dis-
perdet dñs ab israhel caput ⁊ caudā:
incuruatē et deprauantē die una.
Longeu⁹ et honorabilis ipse ē caput:
et ppheta docens mendaciū ipse ē cau-
da. Et erūt qui beatificānt pplm istū
seductores et qui beatificānt p̄cipita-
ti. Propter hoc sup adolescentulis ei⁹
non letabitur dñs: et pupilloz eius et
viduas nō miserebitur. Quia omnis
p̄posita ē et nequā: et uniuersum os
locutū est stulticiā. In omnibz hīs
non est auersus furor eius: sed adhuc
manus eius egesta. Succensa est enī
ignis impietas: uexre ⁊ spinā vo-
cabit. Et succendetur i densitate salt⁹:
et conuoluetur i supbia sumi. In ira
domini exercitū cōturbata est terra: ⁊
erit ppls quasi esca ignis. Vir fratri
suo nō parcat: et dedinabit ad dextrā

et eluriet: et comedet ad sinistram. et
nō saturabit. Unusquisq; carnē bra-
tri sui vorabit: manasse ephraim ⁊
ephraim manasse: et simul ipi cōtra
iudam. In omnibz hīs nō ē auersus fu-
ror ei⁹: sed adhuc manus ei⁹ egesta. **c. x.**

Qui condūc leges iniquas. et
scrībentes iniusticiam scripserūt:
ut opprimerēt i iudicio paup̄es ⁊ vim
facerent cause humiliū ppli mei: ut ef-
fent vidue preda eoz et pupillos diri-
perent. Quid facietis in die visitatiōis
et calamitatis deōge venientis? Ad-
cū⁹ cōfugietis auxiliū et ubi derelique-
tis gloriā vestā: ne incuruemini sub
vinculo. et cū interfecitis cadatis? Su-
per omnibz hīs nō ē auersus furor ei⁹:
sed adhuc manus eius egesta. Be as-
sur. Virga furoris mei ⁊ baculus ipse
est: in manu eo⁹ indignatio mea. Ad-
gentem fallacem mittam eū. ⁊ contra
pplm furoris mei mādabo illi: ut au-
ferat spolia ⁊ diripiat p̄dam: ⁊ ponat
illum in cōculatiōē quasi lutū pla-
tearū. Ipse autē nō sic arbitrabitur. et
cor eius non ita estimabit: sed ad con-
terendū erit cor eius: ⁊ ad interneciōē
gentiū nō paucarū. Dicit enī. Nunquā
non principes mei simul reges sunt:
Nunquā nō ut tharchanis sic calan-
no: et ut arphachy sic emath? Nunquā
nō ut damasc⁹ sic samaria? Quomō
inuenit manus mea regna ydoli: sic
et simulacra eoz de iherusalem ⁊ de sa-
maria. Nunquā nō sicut feci samarie
et ydolis ei⁹: sic faciā iherusalē ⁊ simu-
lacrīs eius? Et erit cū impleuerit do-
min⁹ cūcta opera sua in monte syon
et in iherusalē. visitabo sup fructum
magnifici cordis regis assur: et sup
gloriā altitudinis oculorū ei⁹. Dixit
enim. In fortitudine manus mee feci:

et in sapientia mea intellegi. Et abbas-
li terminos pporu. et principes eorum de-
predantes sunt: et detrahi quasi potens
in sublimi residentes. Et inuenit nli
nidu manus mea fortitudinem pporu:
et sicut colliguntur oua que derelicta
sunt: sic uniuersam terram ego congrega-
ui: et non fuit qui moueret petram et a-
periret os: et gauderet. Numquid gloria-
bitur securis contra eum qui secat in ea:
aut exaltabitur serra contra eum a quo
reahitur? Quomodo si eleuetur uirga
contra eleuantem se: et exalteretur baculus
qui utiq; lignu est. Propter hoc mit-
tet dominator dñs exercituum in pingu-
bus eius tenuitatem: et subitus gloria
eius succensa ardebit nli combustio
ignis: et erit lume israhel in igne: et san-
ctus eius in flama: et succendetur et
deurabitur spina ei? et uesperes in die
una: et gloria salus eius et carmeli
eius ab anima usq; ad radicem consu-
metur. Et erit terrore pfugus: et relique
lignu saltus eius pre paucitate nume-
rabuntur: et puer scribet eos. Et erit in
die illa non adiciet residuu isrl. et hii
qui fugerint de domo iacob inniti su-
per eo qui percutit eos: sed innitetur sup
dominu sanctu israhel. In ueritate re-
liquie conuertent: reliquie in qua iacob
ad deum fortis. Si enim fuerit ppla-
tiars israhel quasi harena maris: re-
liquie conuertent e eo. Columnatio
abbreviata inundabit iusticiam. Con-
summatione enim et abbreviatione do-
minus deus exercituum faciet in medio
omnis terre. Propter hoc hec dicit dñs
deus exercituum. Noli timere populus
meus habitator syon ab assure. In uir-
ga enim percutiet te: et baculu suu leuabit
sup te in uia egypti. Adhuc enim pardu-
lum modicuq; et consummabitur

indignatio: et furor meus sup scelus
eorum. Et suscitabit sup eum dñs exerci-
tuum flagellu iuxta plagam madyan in
petra oreb: et uirga sua sup mare: et le-
uabit eam in uia egypti. Et erit in die illa
auferetur onus eius de humero tuo:
et iugum eius de collo tuo: et compu-
tescet iugum a facie olei. Veniet in a-
ioth: transibit in magron: apud ma-
gnas commendabit uasa sua. Transi-
erit cursim: gabee sedes nostra. Ob-
stupuit rama: gabaa saulis fugit.
Nymini uoce tua filia gallim: attende
layla paupcula anatoth. Migravit
medemeta: habitatores ge bin conforta-
mini. Adhuc dies: ut in nob stetur.
Agitabit manu sua sup montem filie
syon: et collu iherusalē. Ecce enim domi-
nator dñs exercituum confringet lagun-
culam in terrore: et excelsi statura succiden-
tur: et sublimis humiliabuntur. Et
subuertentur cōdenta saltus ferro: et
libanus cum excelsis cadet. **ca. xi**

Et egredietur uirga de radice ies-
se: et flos de radice ei? ascendet:
et requiescet sup eum spiritus dñi. Spiri-
tus sapientie et intellectus. Spiritus con-
siliij et fortitudinis. Spiritus scientie et
pietatis: et replebit eum spiritus timoris
dñi. Non scdm uisionē oculor iudi-
cabit: neq; scdm auditu aurium arguet.
Sed iudicabit in iusticia pauperes: et
arguet in equitate pro mansuetis terre.
Et percutiet terram uirga omnis oris sui:
et spiritu labiorum suorum interficiet impiu.
Et erit iusticia cingulu lutoy eius: et fi-
des cinctoy remon eius. Habitabit lu-
pus cu agno: et pardus cum hodo ac-
cubabit. Vitulus et leo et ouis simul
morabunt: et puer paruulus mima-
bit eos. Vitul? et ursus pascunt simul:
requiescent catuli eorum. Leo quasi bos

comedet palas: et delectabitur in fœs
ab ubere sup foramina aspidis: et i ca-
uerna reguli qui ablati sũ fuerit ma-
num suã mitteret. Non nocbũt et nõ
occident i vniuerso mōte sancto meo:
quia repleta est terra scientia domini:
sicut aque maris operientis. In die il-
la radix iesse qui stat in signũ pplorũ
ipm gentes deprecabũtur: et erit sepul-
crum eius gloriosum. Et erit in die il-
la. adiciet dñs manũ suã ad possiden-
dum residuũ ppli sui. qd relinquet ab
assyrijs: et ab egipto et ab aphetos et
ab ethiopia. et ab elam et a semaar
et ab emath: et ab insulis maris. Et le-
uabit signũ i nationes: et cõgregabit
profugos israel. Et dispersos iuda col-
liget a quatuor plagis terre: et aufere-
tur zebus ephraim: et hostes iuda pe-
ribunt. Ephraim nõ emulabitur iu-
dam: et iudas nõ pugnabit contra
ephraim. Et volabũt i humeros phi-
listim p mare: simul pdabuntur fili-
os orientis. Ydumea et moab pceptũ
manus eorũ: et filij amon obediētes
erunt. Et desolabit dñs linguam ma-
ris egipti: et eleuabit manum suã su-
per flumen in fortitudine spiritus sui:
et percutiet eum in septem riuib. ita ut
transseant per eum calciani. Et erit via
residuo populo meo qui relinquitur
ab assyrijs: sicut fuit israeli in die
qua ascendit de terra egipti. **c. xii.**

Et dices in die illa. Confitebor ti-
bi dñe quoniã iratus es michi:
conuersus est furor tuus: et cõsolatus
es me. Ecce deus saluator meus: fidu-
cialiter agam et non timebo. Quia
fortitudo mea et laus mea dñs: et fa-
ctus est michi in salutem. Iaurietis
aquis in gaudis de fontibus salua-
toris: et dicetis in illa die confitemini

domino: et inuocate nomẽ eius. No-
tas facite in pplis adinventiones eiũ:
meminote qm̃ excellum est nomẽ eiũ.
Cantate dñõ qm̃ magnifice fecit: an-
nunciate hoc i vniuersa terra. Exulta et
lauda habitatio syon: quia magnus
in medio tui sanctus israel. **c. xiii.**

Quus babilonis: qd vidit ysaias
filius amos. Super montem ca-
liginosũ leuate signũ: exaltate vocẽ.
leuate manũ: et ingrediantur portas
duces. Ego madaui sanctificationis me-
is: et vocaui fortes meos i ira mea. ex-
ultantes in gloria mea. Vox multi-
tudinis in montibus quasi populorũ
frequẽtũ: vox sonitus regum gentiũ
cõgregatarũ. Dominũ exercitũ pcepit
militie belli: venientibus de terra paul.
A summitate celi dñs et vasa furoris
eius: ut disperdat omne terrã. Glula-
te quia ppe ẽ dies dñi: quia vastitas a
dño veniet. Propter hoc omnes ma-
nus dissoluentur: et omne cor homi-
nis tabesceat et conteretur. Fortiores et
dolores terrebũt: quasi parturiens do-
lebũt. Unusquisq; ad pximũ suũ stu-
pebit: facies combuste vultũ eorũ. Ecce
dies domini venit crudelis et indigna-
tionis plenus et ire furorisq;: ad po-
nendam terrã i solitudinẽ et peccatores
eius conterendos de ea: quoniã stelle
celi et splendor earũ non repandent lu-
men suũ. Obtebratus est sol in ortu
suo: et luna non splendebit i lumine
suo. Et visitabo sup orbis mala: et
contra impios iniquitatem eorũ. Et
quiescere facia supbia infidelium: et ar-
rogantiã fortium humiliabo. Preciosior
erit vir auro: et homo mudo qbrizo.
Sup hoc celũ turbabo: et mouebitur
terra de loco suo: ppter indignationẽ
domini exercitũ: et ppter diẽ ire furoris

eius. Et erit quasi dānula fugiens et
quasi avis: et non erit qui congreget.
Unusquisque ad populum suum conuertetur:
et singuli ad terram suam fugient. Omnis
qui inuenit fuerit occidet: et omnis qui su-
peruenit cadet in gladio. Infantes e-
orum allidentur in oculis eorum: diripien-
tur domus eorum: et uxores eorum viola-
buntur. Ecce ego suscitabo super eos
medos: qui argentum non querant nec
aurum velint: sed sagittis paruulos in-
terficiunt: et lactantibus uteris non mi-
serentur: et super filios non parcat o-
culus eorum. Et erit babilon illa ciuitas
gloriosa in regnis: inclita in superbia
chaldeorum: sicut subuerit dominus sodomam
et gomorrā. Non habitabit usque in finem:
et non fundabitur usque ad generati-
onem et generationem. Nec ponet
ibi territoria arabis: nec pastores requi-
escent ibi: sed requiescent ibi bestie: et re-
plebuntur domus eorum draconibus. Et
habitabunt ibi strutiones: et pilosi salta-
bunt ibi: et respondebunt ibi ulule in edibus
eius: et sirene in delubris voluptatis. **cxviii**

Drope est ut veniat tempus eius:
et dies eius non elongabuntur. Mi-
seretur enim dominus iacob et eliget adhuc
de israel: et requiescere eos faciet super
humum suum. Adiunget aduentu ad eos:
et adherabit domui iacob. Et tenebunt
eos populi: et adducent eos in locum suum.
Et possidebit eos domus israel super
terram domini in seruos et ancillas: et erunt
rapientes eos qui se reperant: et subici-
ent reatōres suos. Et erit in die illa
rum requiem dederit tibi deus de labore
tuo: et a concussione tua: et a seruitute
dura qua ante seruisti: sumes parabo-
lam istam contra regem babilonis: et di-
ces. Quomodo cessauit reator: quieuit
tributus. Contrivit dominus baculum impiorum:

virgam dominantium cedentem populos in
indignatione: plagam insanabili: sub-
icietum in furore gentes: persequentem
crudeliter. Conquieuit et siluit omnis
terra: gaudio est et egultauit: abietes quo-
que letate sunt super te: et cedri libani. Nequo
domini non ascendit qui succidat nos
Infernus subter te concubatus est: in
occursum aduentus tui suscitabit tibi
gigantes omnes principes terre. Sur-
regerunt de solis suis omnes principes
nationum: universi responderunt et dice-
rent tibi. Et tu vulneratus es sicut et nos:
nostri similis effectus es. Detracta est
ad inferos superbia tua: concidit rada-
uer tuus. Subter te sternetur tinea: et o-
perimentum tuum erunt vermes. Quomodo
recidisti de celo lucifer qui mane orie-
baris: Corruisti in terram qui vulne-
rabas gentes: qui dicebas in corde tuo.
In celum conscendam: super astra dei exal-
tabo solium meum: sedebo in monte testa-
menti: in lateribus aquilonis: ascendam
super altitudinem nubium: similis ero altis-
simo. Veritatem ad infernum detraheis:
in profundum lacu. Qui te viderint ad te
inclinabuntur: teque respicient. Nunquid
iste est vir qui conturbauit terram: qui
concussit regna: qui posuit orbem de-
sertum: et urbes eius destruxit: Vindicta
eius non aperuit carcerem. Omnes reges
gentium universi dormierunt in gloria
vir in domo sua: tu autem prostratus es de
sepulcro tuo quasi stirps inutilis: pol-
lutus et obvolutus: cum hijs qui in-
terfedi sunt gladio: et descenderunt
usque ad fundamenta lacu. Quasi rada-
uer putridum non habebis consortium: neque
cum eis in sepultura. Tu enim terram
disperdidisti: tu populum occidisti. Non no-
rabitur in eternum semen pessimorum.
Preparate filios eius occisioni: in

iniquitate patrum eorum. Non resurgent.
nec hereditabunt terram: neque implebunt
faciem orbis ciuitatum. Et confurgam
super eos dicit Dominus exercituum: et
perdam babilonis nomen et reliquias.
et germet et pergetiem dicit Dominus.
Et ponam eas in possessionem ericorum: et in
paludes aquarum: et scopabo eam in sco-
pa teretis dicit Dominus exercituum. Iurauit
Dominus exercituum dicens. Si non ut puta-
ui ita erit. et quomodo metite tractauit
sic eueniet: ut conteram assirum in terra
mea. et in montibus meis conculcabo eum:
et auferetur ab eis iugum eius: et onus
illius ab humero eorum tolletur. Hoc
consilium quod cogitavi super omnem terram:
et hec est manus exercitus super uniuersas
gentes. Dominus exercituum decreuit: et
quis poterit infirmare? Et manus
eius exercita: et quis auerit eam? In
anno quo mortuus est rex achas fa-
ctum est onus istud. Ne leteris philis-
tea omnis tu: quoniam comminuta est
virga percussoris tui. De radice enim
colubri egredietur regulus: et semen e-
ius absorbens volucrum. Et pascens
primogenitus pauperum: et pauperes fi-
ducialiter requiescent: et interire faciam
infame radicem tuam: et reliquias
tuas interficiam. Ulula porta clama-
ritas: prostrata est philistea omnis.
Ab aquilone enim fumus ueniet: et
non est qui effugiat agmen eius. Et
quid respondebitur nuntiis gentis?
Quia Dominus fundauit syon: et in
ipsa sperabunt pauperes populi eius. **c. xv.**

Onis moab. Quia nocte vasta-
ta est ar-moab conticuit: quia
nocte vastatus est murus. moab con-
ticuit. Ascendit domus dybon. ad ex-
cellam in plandum: super nabo: et super meda-
ba. moab ululabit. In cunctis capitibus

eius caluicium: omnis barba radetur. In
truncis eius accendi sunt sacco: super cetera e-
ius et in plateis eius omnis ululatus descen-
det in fletum. Clamauit elebon. et ele-
ale: usque iasa audita est vox eorum. Su-
per hoc repeditum moab ululabit: ani-
ma eius ululabit sibi. Cor meum ad mo-
ab clamabit: pedes eius ad segorum uicu-
lam contra terram. Per ascensum enim
luith flens ascendet: et in uia oronaym
clamore contritionis leuabit. Aquae
enim uentrem defecere erunt: quia aruit
herba. defecit germen: uirorum omnis inte-
riit. Secundum magnitudinem operis: et
uilitatio eorum. Ad torrentem salicum du-
cent eos: quoniam circuibit clamor ter-
minum moab. Usque ad gallim ulula-
tus eius: et usque ad puteum helim clamor
eius: quia aquae dybon replete sunt sangui-
ne. Ponam enim super dybon ad-
ditamentum hirsutum qui fugerint de mo-
ab leonem: et reliquias terre. **c. xvi.**

Emitte agnum dominatorem terre:
de petra deserti ad montem filie sy-
on. Et erit sicut auis fugiens. et pulli
de uido auolantes: sic erunt filie moab
in transensu arnon. Qui consilium. co-
ge consilium: pone quasi nodum umbram tuam
in meridie. Absconde fugientes: et vagos
ne prodas. Habitabunt apud te profluges
mei. Moab esto latibulum eorum a facie
vastatoris. Finitus est enim pulvis:
consummatus est miser: defecit qui con-
culcabat terram. Et parabitur in mise-
ricordia solium: et sedebit super eum in ve-
ritate in tabernaculo dauid: iudicans
et querens iudicium. et velociter reddens
quod iustum est. Audiuimus superbiam mo-
ab: superbus est valde. Superbia eius et
arrogantia eius et indignatio eius.
plures fortitudo eius. Idecirco ululabit
moab et moab uniuersus ululabit.

Uisus qui letatur super muro rotti lateris
loquimini plagas suas: quoniam subur-
bana elebon deserta sunt: et vinea sa-
bama domini gentium egerunt. Fla-
gella eius usque ad iazer puerunt: et ra-
uerunt in deserto: pagines eius relide
sunt: transierunt mare. Super hoc plora-
bo in fletu iazer vinea sabama. Inebria-
bo te lacrima mea elebon et eleale: quoniam
super vindemiam tuam et super messem
tuam vox clamantium irruit. Et auferetur
leticia et exultatio de carmelo: et in
vineis non exultabit neque iubilabit. Vi-
num in torculari non calcabit qui calca-
re consueverat: vocem calcantium abstuli.
Super hoc venter meus ad moab qua-
si cithara sonabit: et viscera mea ad
muru rotti lateris. Et erit cum apparue-
rit quod laboravit moab super excessus
suis: ingredietur ad sancta sua ut ob-
secret: et non valebit. Hoc verbum quod
locutus est dominus ad moab egredere: et nunc
locutus est dicens. In tribus annis qua-
si anni mercenarii: auferet gloria mo-
ab super omni populo multo: et relin-
quetur in eo sicut racemus parvus et
modicus: nequaquam multus. **cap. xvi.**

Damus damasci. Ecce damascus
desinet esse ciuitas: et erit sicut a-
retius lapidum in ruina. Derelicta ciui-
tates arce gregibus erunt: et requiescent
ibi: et non erit qui extirpet. Et cessabit
adiutorium ab ephraim: et regnum a da-
masco: et reliquie sirie sicut gloria fili-
orum israel erunt. Dicit dominus exercituum. Et erit
in die illa attenuabit gloria iacob: et
pingues carnes eius marcescent: et erit
sicut congregas in messe quod restiterit: et
brachium eius spicas leget. Et erit sicut
querens spicas in valle raphaim: et re-
linquet in eo sicut racemus: et sicut ex-
cussio olei: duarum vel trium oliuarum in

summitate rami: sive fructus aut quini-
que. **In racuminibus eius fructus eius:**
Dicit dominus deus israel. In die illa indina-
bitur homo ad factorem suum: et oculi
eius ad sanctum israel respicient: et non in-
clinabitur ad altaria que fecerunt ma-
nus eius: et que operati sunt digiti eius: et
non respicient lucos et delubra. In die
illa erunt ciuitates fortitudinis eius de-
lidae: sicut arata et segetes que derelictae
sunt a facie filiorum israel: et eris deser-
ta: quia oblita es dei saluatoris tui: et
fortis adiutoris tui non es recordata.
Propterea plantabis plantationem
infidelem: et germinem alienum seminabis.
In die plantationis tue labrusca: et
mane semine tuum florebit. Ablata est
mellis in die hereditatis: et dolebit
grauiter. De multitudinis peccatorum multo-
rum ut multitudo maris sonantis: et
tumultus natarum sicut sonitus aquarum
multarum. Sonabunt populi sicut sonitus
aquarum inundantium: et increpabit eum
et fugiet peccator: et rapietur sicut pulvis
montium a facie venti: et sicut turbo co-
ram tempestate. In tempore vespere: et
ecce turbatio: in matutino: et non sub-
sistet. Hec est pars eorum quam vastauerunt
nos: et sors diripientium nos. **cap. xvii.**

Terre cymbalo alarum que est trans
flumina ethiopie: que mittit in
mare legatos: et in valis papiri super
aquas. Ite angeli veloces ad gentem
conuulsam et dilaceratam: ad populum terri-
bilem post quem non est alius: gentem
expectantem et conculatam: cuius diripue-
runt flumina terram eius. Omnes ha-
bitatores orbis qui morantur in terra:
cum eleuatum fuerit signum in montibus
videbitis: et clamorem nube audietis:
quia hec dicit dominus ad me. Quiescam et
considerabo in loco meo: sicut meridiana

lux clara est: et sicut nubes rosis in die
mellis. Ante messem enim totus efflor-
uit: et immatura perfectio germinauit:
et precipitentur ramusculi eius saltibus.
et que derelicta fuerint abscindentur,
excutientur. et relinquentur simul auibus
motum et bestis terre: et estate
perpetua erunt super eum volucres: et
omnes bestie terre super illum hiemabunt.
In tempore illo deferetur munus domini
exercituum a populo diuulso et dilacerato:
a populo terribili post quem non fuit alius: a
gente expectante. expectante et concitata: cuius
diriperunt flumina terram eius: ad locum
notis domini exercituum motum syon. **cap. xlii.**

Omnis egipti. Ecce dominus ascendet su-
per nubem leuem et ingredietur
egiptum: et commouebunt simulacra egi-
pti a facie eius: et cor egipti tabesce-
rit in medio eius. Et concurrete faciem egi-
ptios aduersus egiptios: et pugna-
bit vir contra fratrem suum. et vir contra a-
micum suum: ciuitas aduersus ciuitatem.
regnum aduersus regnum: et dirupetur
spiritus egipti in visceribus eius. et con-
silium eius precipitabo. et interrogabunt
simulacra sua. et diuinos suos. et phi-
tones. et ariolos: et tradam egiptum
in manu dominorum crudelium: et rex fortis
dominabitur eorum. ait dominus exercituum. Et
arescet aqua de mari et flumines deso-
labuntur atque siccabuntur: et deficiet flumina:
attenuabuntur et siccabuntur riuus agge-
rum. Calamus et iuncus marcescet:
nudabitur alueus riuus a fonte suo. Et
omnis sanctis iniqua siccabitur: arescet
et non erit. Et morientur piscatores: et
lugebunt omnes mittentes in flumen
hamum: et repandentes rete super faciem
aque marcescentis. Confundentur qui o-
perabantur linum: pedetes et regentes sub-
tilia. Et erunt iniqua eius flaccidia:

omnes qui faciebant lacunas ad ca-
piendos pisces. Stulti principes cha-
neos: sapientes consilium pharaonis de-
derunt consilium insipientis. Quomodo
dicatis pharaoni fili? sapientium ego:
filius regum antiquorum? Vbi nunc sunt
sapientes tui? Annuncient tibi et indi-
cent quid cogitauerit dominus exercituum su-
per egiptum. Stulti facti sunt princi-
pes chaneos: emarcuerunt principes
mempheros: depererunt egiptum. angu-
lum populi eius. Dominus misit in
medio eius spiritum uertiginis: et errare
fecerunt egiptum in omni opere suo: sicut
erat ebrus et uomens. Et non erit egi-
pto opus quod faciat. caput et caudam
incuruatum et refectum. In die illa e-
rit egiptus quasi mulieres: et stupent.
et timebunt a facie commotionis man-
us domini exercituum. quam ipse mouebit super
eam: et erit terra iuda egipto in festum ^{pauore}
tatem. Omnes qui illius fuerint recorde-
tus: pauebit a facie consilii domini exercitu-
um: quod ipse cogitauit super eam. In die
illa erunt quinque ciuitates in terra egi-
pti loquentes lingua chanaan: et iu-
rantes per dominum exercituum. Ciuitas solis
vocabitur una. In die illa erit altare do-
mini in medio egipti: et titulus iuxta ^{domi.}
terminum eius domini: et erit in signum et in
testimonium domino exercituum in terra egipti.
Clamabunt enim ad dominum a facie tribu-
lationis: et mittet eis saluatorem et pu-
gnatorem qui liberet eos. Et cognoscent
dominus ab egipto: et cognoscent egipti
dominum in die illa: et colecti eum in ho-
stias et in muneribus: et uota uoue-
bunt domino et solu-er. Et prout dominus egi-
ptum plagam: et sanabit eam. et reuertentur
ad dominum et placabitur eis: et sanabitur
eos. In die illa erit uia de egipto in as-
siris: et intrabit assirus egiptum. et

Isaias.

egiptius in assirios: et secuerunt egyptum
assur. In die illa erit israhel tercius
egiptus et assirio benedictio in medio
terre: cui benedixit dominus exercituum
dicens. Benedictus plus me? egypti:
et opus manuum mearum assiri: he-
reditas autem mea israhel. **ca. xxi.**

In anno quo ingressus est thartan i
azotum. cum misisset eum sargon rex
assiriorum et pugnasset contra azotum
et cepisset eam: in tempore illo locu-
tus est dominus in manu ysai filij amos
dicens. Vade et solve saccum de lumbis
tuis: et calciamenta tua de pedibus tu-
is. Et fecit sic: nates nudus et discalciatus.
Et dixit dominus. Sicut ambulauit seruus
meus ysaias nudus et discalciatus:
tuum annus signum et portentum erit super
egiptum et super ethiopia: sic minabit
rex assiriorum captiuitatem egypti: et trans-
migrationem ethiopie. iuuenem et senem.
nudam et discalciatam discoloris nati-
bus ignominiam egypti. Et timebunt
et confundentur ab ethiopia spe sua:
et ab egipto gloria sua. Et dicet habi-
tator insule huius in die illa. Nece-
ne erat spes nostra. ad quos confugi-
mus in auxilium: ut liberaret nos a
facie regis assiriorum? Et quomodo
effugere poterimus nos? **ca. xxi.**

Omus deserti maris. Sicut turbi-
nes ab affrico veniunt. de deserto ve-
nit: de terra horribili visio dura nuncia-
ta est michi. Qui incredulus est infideliter
agit: et qui depopulator est vastat. Ascen-
de elam et obside mede: omnem gemitum
eius cessare feci. Propterea repleti sunt
lumbi mei dolore: angustia possedit me.
sicut angustia parturientis. Corui cum
audirent: conturbatus sum cum videre.
Emarcuit cor meum: tenebre stupfecerunt
me. Babiloni dilecta mea. posita est

michi in raculum. Pone mensam:
contemplare in specula. Comedentes et
bibentes. surgite principes: accipite
clipeum. hec enim dixit michi dominus.
Vade et pone speculatore: et quicumque
viderit annunciet. Et vidit curru duorum
equitum. ascensore alium et ascensore
camelis: et contemplatus est diligenter
multo intuitu. Et clamaui leo. Super
speculam domini ego sum stans iugiter per
diem: et super custodiam meam ego sum stans
totis noctibus. Ecce iste venit ascensor
vir bige equitum. Et respondit et dixit.
Cecidit cecidit babilon: et omnia scul-
ptilia deorum eius contrita sunt in terram.
Vritura mea et filia aree mee: non audiuim
a domino exercituum deo israhel annuncia-
ui vobis. Unus dumtaxat. Ad me cla-
mat rex seir. Custos quid de nocte: cu-
stos quid de nocte? Dixit custos. Ve-
nit mane et nox. Si queritis querite:
conuertimini. venite. Unus in arabia.
In saltu ad vespere dormietis: in semi-
tis dodanum. Occurrentes siccanti ferte
aquam: qui habitatis terram austri. cum pa-
nibus occurrere fugienti. A facie enim gla-
diorum fugerunt. a facie gladii immineti-
tis: a facie arcus egerunt. a facie grauius
plurimum: quoniam hec dicit dominus ad me. Adhuc
in uno anno quasi in anno mercenaria-
rum: et auferetur omnis gloria cedar: et re-
liquie numeri sagittariorum foris de fi-
liis cedar imminuentur. Dominus
enim deus israhel locutus est. **ca. xxi.**

Omus vallis visionis. Quid nam
tibi quod est quia ascendisti?
Et tu omnis inceda clamoris plena:
urbis frequens. ciuitas exultans. Interfe-
cti tui non interfecisti gladio: nec mor-
tui tui mortui in bello. Cuncti princi-
pes tui fugerunt simul: dureque ligati sunt.
Omnes qui inuenti sunt vincti sunt pariter:

procul fugerūt. Propterea dixi. recedite a me: amare flebo. Nolite iacumbere: ut consolentini me sup vastitate filie populi mei. Dies enim interfecionis et rōculacionis: et fletuū dñs deo exercitū in valle visionis. Veritas murū: et magnificus sup montem. Et clam lūmplit pharetrā: curēū hominis equitis: et parietē nudabit clipeus. Et erūt electe valles tue plene quadrigaru: et equites ponent sedes suas in porta: et reuelabitur operimētum iude. Et videbitis in die illa armamentariū domus saltus: et scissuras ciuitatis dauid videbitis: quia multiplicatae sunt. Et cōgregastis aquas piscine inferioris: et dom⁹ iherusalē numerastis: et destruxistis dom⁹ ad muniendū murū. Et lacum fecistis inter duos muros. et aquam piscine veteris: et nō suspexistis ad eum qui fecerat eam: et operatorē eius de lōge non vidistis. Et vocabit dñs deus exercitū in die illa ad fletū. et ad plandū. ad caluiciū. et ad cingulum laccet: et ecce gaudiū et leticia. occidere vitulos. et iugulare arietes: comedere carnes et bibere vinū. Comedam⁹ et bibamus: mas enim moriemur. Et reuelata est vox in auribus meis dñi exercitū. Si dimittetur iniquitas hec vobis. donec moriamini: dicit dñs deus exercitū. Hec dicit dñs deus exercitū. Vade ingredi ad eum qui habitat in tabernaculo. ad sobnam positum templi: et dices ad eū. Quid tu hic. aut qñs hic? Quia excidisti tibi hic sepulcrū: excidisti in excelsō memoria: diligēter in petra tabernaculū tibi. Ecce dñs asportari te faciet. sicut asportat gallus gallinacius: et quasi amicum sic subleuabit te. Coronas coronabit te tribulatione: qñs pilam

mittet te in terrā latam et spaciosam. Ibi morieris: et ibi erit cura glorie tue ignominia domus dñi tui. Expellā te de statione tua: et de ministerio tuo deponā te. Et erit in die illa. vocabo filiū meū eliachim filiū helchie. et induam illū tunica tua: et cingulo tuo rōforabo eū. et potestātē tuā dabo i manū eius: et erit qñs pater habitantibz iherusalē et domui iuda. Et dabo clauem dom⁹ dauid sup humerū eius: et aperiet et nō erit qui claudat: et claudet et non erit qui aperiat. Et figam illum paxillū in loco fidei: et erit in solū glorie domus patris sui: et suspendā sup eum omnē gloriā domus patris eius. vasorū diuersa genera: omne vas paruum. a vasis creterarū. usq ad omne vas mificorū. In die illa dicit dñs exercitū. auferet paxillus qñ fixus fuerat i loco fidei. et seget et cadet: et peribit qñ perierat i eo: qñ dñs locut⁹ est. **c. xxiii.**

Opus tyri. Ululate naues maris. qñ vastata ē dom⁹ unde venire cōsueuerāt: de terra cethim. reuelatum est eis. Tacete qui habitatis in insula: negociatio sydonis. Transsectātes mare repleuerūt te in aquis multis: sementi fluminis fruges ei⁹: et facta est negociatio gentiū. Erubescet sydon. Plit enim mare et fortitudo maris dices. Non parturui et non peperui. et non emittiui iuuetes: nec ad incineratū perduxi virgines. Cū audicū fuerit in egipto. dolebunt: cum audierint de tyro. Transite maria: ululate qui habitatis in insula. Nūquid nō hec vñ est que gloriabatur a diebus pristinis in antiquitate sua? Ducent eam pedes sui longe ad peregrinandū. Quis cogitauit hoc sup tyrum. quōdā coronatā? Qui⁹ negotiatores principes: inflatores

messis

eius incliti terre. Dominus exercituum
 cogitavit hoc: ut detraheret superbiam
 omnis glorie: et ad ignominiam dedu-
 ceret universos inclitos terre. Transi
 terram tuam quasi flumen filia maris: non
 est cingulum ultra tibi. Manu sua exten-
 dit super mare: conturbavit regna. Dominus
 mandavit aduersus chanaan: ut con-
 tereret fortres eius. Et dixit. Non adicies
 ultra ut gloriaris: calumniam sustinens
 virgo filia sydonis. In cethin resur-
 gens transsecta: ibi quoque non erit re-
 quies tibi. Ecce terra chaldeorum talis
 populus non fuit: assur fundavit eam. In
 captiuitatem traduxerunt robustos
 eius: suffoderunt domus eius: posue-
 runt eam in ruinam. Blulate naues ma-
 ris: quia deuastata est fortitudo vestra.
 Et erit in die illa: in oblivione eris a ty-
 re septuaginta annis: sicut dies regis
 unius. Post septuaginta autem annos
 erit tyro quasi canticum meretricis. Sume
 tibi citharam: circue civitatem meretricis
 oblivioni tradita. Bene rane: frequen-
 tia canticum: ut memoria tui sit. Et erit
 post septuaginta annos visitabit dominus
 tyrum: et reducet eam ad mercedes su-
 as: et rursum fornicabitur cum universis
 regibus terre super faciem terre: et erunt ne-
 gociationes eius et mercedes eius san-
 ctificate domino. Non cadentur neque
 reponentur: quia hiis qui habitaver-
 unt coram domino erit negociatio
 eius: ut manducent in saturitate: et
 vestiantur usque ad vetustatem. **cap. xlii.**

Ecce dominus dissipabit terram et
 nudabit eam: et affliget faciem eius:
 et dissipet habitatores eius. Et erit sicut
 populus hic sacerdos: et sicut servus hic do-
 minus eius: et sicut ancilla hic domina
 eius. Sicut amicus hic ille qui vendit:
 sicut fenerator hic is qui mutuum accipit:

sicut qui reperit: sic qui debet. Dissipa-
 tione dissipabitur terra: et direptione
 peribitur. Dominus enim locutus est verbum
 hoc. Luxit et defluxit terra et infirmata
 est: defluxit orbis: et infirmata est alti-
 tudo populi terre: et terra interfecta est ab
 habitatoribus suis: quia transgressi sunt
 leges: mutaverunt ius: dissipaverunt
 sedus sempiternum. Propter hoc male-
 dictio vorabit terram: et peccabunt ha-
 bitatores eius: ideoque insaniunt cultores
 eius: et relinquent homines pau-
 ci. Luxit vindicta: infirmata est vitis:
 ingenuerunt omnes qui letabantur corde.
 Cessavit gaudium tympanorum: quievit
 sonitus letantium: conticuit dulcedo ci-
 thare. Cum cantico non bibent vinum:
 amara erit portio bibentibus illa. At-
 trita est civitas vanitatis: clausa est o-
 mnium domus nullo introeunte. Clamor
 erit super vinum in plateis: deserta est omnis
 leticia: translatum est gaudium terre. Re-
 licta est in urbe solitudo: et calamitas
 opprimit portas: quia hec erunt in me-
 dio terre in medio populi. Quomodo si
 pauca olive que remanserunt recutiantur
 et olea: et racemi cum fuerint finita vin-
 dicta. Ipsi levabunt vocem suam atque
 laudabunt: cum glorificatus fuerit do-
 minus humiens de mari. Propter hoc
 in doctrinis glorificate dominum: in insu-
 lis maris nomen domini dei israel. A fi-
 nibus terre laudes audiuimus: gloriam in
 tibi. Et dixi. Secretum meum michi: se-
 cretum meum michi. Ve michi. Precuari-
 cantes peraricati sunt: et peraricatione
 transgressos peraricati sunt. Formido
 et fovea: et laqueus super te qui habita-
 tor es terre. Et erit qui fugerit a voce
 formidinis cadet in foveam: et qui se
 replicaverit de fovea renebitur laqueo
 quia catharacte de excelsis apte sunt.

et concutietur fundamenta terre. Confraditione cōfingetur terra: cōtatione conteretur terra. Commotione cōmouebitur terra: agitatione agitabitur terra sicut ebrius: et auferetur quasi tabernaculū unius noctis. Et grauabit eam iniquitas sua: et corruet et non adiciet ut resurgat. Et erit in die illa: uisitat dñs sup militiā celi in excelsis: et sup reges terre qui sunt sup terram. Et cōgregabūtur in congregatiōe unius fascis in lacum: et claudēt ibi in carcere: et post multos dies uisitabūtur. Et erubescet luna: et cōfundetur sol: cū regnauerit dñs exercitū in monte syon et in iherusalē: et in cōspectu senū suoy fuerit glorificatus. *c. xxx.*

Domine deus meus es tu et exalta-
bo te: cōfitebor nomini tuo. quā
fecisti mirabilia: cogitationes antiquas
fideles amari. Quia posuisti ciuitatem
in tumultū: urbem fortem in ruinam:
domū alienoy ut non sit ciuitas: et in
sempiternū non edificetur. Super hoc
laudabit te populus fortis: ciuitas genti-
um robustay timebit te. Quia factus
es fortitudo pauperis: fortitudo regis
in tribulatione sua: spes a turbine: um-
bratū ab estu. Spiritus enim robu-
stoy: quasi turbo impellens parietē:
sicut estum in sui tumultū alienoy hu-
miliabis: et quasi calorem sub nube
torrente: paginem fortū marcescere
facies. Et faciet dñs exercitū omnib⁹
poplis in monte hoc: cōmuniū pinguum:
cōmuniū uindemie: cōmuniū pinguiū
medullatorū: uindemie defecare. Et
precipitabit in monte isto facie uinculi
colligari sup omnes populos: et telā quā
orditus est sup omnes nationes: precipi-
tabit morient in sempiternū. Et ause-
ret dominus deus lacrimā ab omni

facie: et obprobriū populi sui auferet de
uniuersa terra: quia dñs locutus est.
Et dicet in die illa. Ecce deus noster
iste: expectabimus eum: et saluabit
nos. Iste dominus: sustinuumus e-
um. Et exultabim⁹ et letabimur in sa-
lutari eius: quia requiescet manus
domini in monte isto: et tecturabitur
moab sub eo: sicut tectuntur palee in
plaustra. Et extendet manus suas ibi
eo: sicut extendit nathan⁹ ad natandū:
et humiliabit gloriam eius cum alli-
hione manuum eius. Et munimenta
sublimium murorum tuorum conci-
dent: et humiliabuntur et detrahen-
tur in terrā usq; ad puluerē. *c. xxxi.*

In die illa cantabitur canticum istud
in terra iuda. Urbs fortitudinis nre syon
saluator ponetur in ea murus et ate-
murale. Aperite portas: et ingredi-
atur gens iusta. Custodiens verita-
tem. Ver⁹ error abiit: euabis pacē: pa-
cem: quā te sperauim⁹. Sperastis in do-
mino in seculis eternis: in dño deo
forti in perpetuum. Quia inturuabit
habitantes in excelsis: ciuitatem subli-
mem humiliabit. Humiliabit eā us-
q; ad terrā: detrahet eā usq; ad pul-
uerē. Circulebit eā pes: pes pauperis:
gressus egenoy. Semita iusti recta est:
rectus callis iusti ad ambulandū. Et
in semita iudiciorū tuoy domine susti-
nimus te: nomen tuum et memori-
ale tuum in desiderio anime. Anima
mea desiderauit te in nocte: sed et spiritus
meus in p̄cordijs meis: de mane uigi-
labo ad te. Cum feceris iudicia tua in
terra: iusticiam discant habitatores
orbis. Misereamur impio: et nō discet
iusticiam. In terra sanctorū iniqua
gessit: et nō uidebit gloriam domini.
Domine exaltetur manus tua et nō

videant: videant et confundantur ze-
lantes populi: et ignis hostes tuos deu-
ret. Domine dabis pacem nobis: o-
mnia enim opera nostra operatus es
nobis. Domine deus noster posside-
runt nos domini absque te: tantum in te recor-
demur nominis tui. Florientes non
vniuersi: gigantes non resurgant. Propter
ea visitasti et contriuiisti eos: et perdidisti
omnem memoriam eorum. Indulxisti genti
domine: indulxisti genti: nunquid glo-
rificatus es? Elongasti omnes terminos
terre. Domine in angustia requi-
sierunt te: in tribulatione murmuris
doctrina tua eis. Sicut que concepit cum
appropinquauit ad partum: dolens
clamat in doloribus suis: sic facti su-
mus. A facie tua domine concepimus
et quasi parturimus: et peperimus spiritum
salutis: iusticiam non fecimus in terra:
ideo non reciderunt habitatores terre.
Viuere mortui tui: interfecisti mei resur-
gent. Sepeliscimini et laudate qui ha-
bitatis in puluere: quia ros lucis ros
tuus: et terram gigantum. Detrahes in
ruinam. Vade populus meus intra cubicu-
la tua: claude ostia tua super te: abscon-
dere modicum ad momentum: donec
pertransierit indignatio. Ecce etiam dominus
egredietur de loco suo: ut visitet iniqui-
tatem habitatoris terre contra eum: et
reuelabit terra sanguinem suum: et non co-
periet ultra interfectos suos. **ca. xxvii.**

In die illa visitabit dominus in gladio suo
duro et gradu et forti: super leuiathan ser-
pentem uentrem: et super leuiathan serpen-
tem tortuosum: et occidet cetum qui in
mari est. In die illa vinea meri tanta-
bit ei. Ego dominus qui seruo eam: repaue
propinabo ei: ne forte uisitetur contra
eam. Flore et die seruo eam: indigna-
tio non est michi. Dominus dabit me spinam

et uepream in pillo. Gradia super eam:
succedat ei pariter: an potius tenebit for-
titudine mea? **F**aciet pacem michi: faciet
pacem michi. Qui egrediuntur impetu a
iacob: florebit et germinabit israel: et
implebunt faciem orbis semine. Num-
quid iuxta plagam proueneris se prouul-
sum? Aut sicut occidit interfector ei?
sic occidit est? In mensura contra me-
suram cum abiecta fuerit iudicabis e-
am: meditata est in spiritu suo duro per
diem estus. Quodcirco super hoc dimittet
iniquitas domui iacob: et iste omnis
fructus: ut auferatur peccatum eius. Cum
posuerit omnes lapides altaris sicut
lapides cineris allisos: non stabunt
luci et delubra. Civitas enim munita
desolata erit: speciosa relinquetur et
dimittet quasi desertum. Ibi pascet vitulus
et ibi accubabit: et consumet summita-
tes eius. In siccitate mellis illius con-
terentur mulieres: uenientes et docentes
eam. Non est enim populus sapiens: propterea
non miserebitur eius qui fecit eum: et
qui formauit eum: non parcat ei. Et
erit in die illa: percutiet dominus ab alueo flu-
minis usque ad torrentem egypti: et uos
congregabimini unus et unus filij
israhel. Et erit in die illa: claudetur in-
tuba magna: et uenient qui perdit fuerant
de terra assyriorum: et qui eieci erant de ter-
ra egypti: et adorabunt dominum in
monte sancto in iherusalem. **ca. xxviii.**

Et corone superbie ebriis ephraim:
et flori decedenti: glorie egulati-
onis eius: qui erant in vertice uallis
pinguissime errantes a uino. Ecce va-
lidus et fortis dominus: sicut impetum gran-
dinis turbo cōstringens: sicut impetus
aquarum multarum inundantium: et emissarum
super terram spaciosam. Pedibus con-
culcabitur corona superbie ebriorum

ephrain; et erit flos decidens glorie
exultationis eius. qui est super verticem
vallis pingui: quasi temporaneum
ante maturitatem autumnus. Quod cum
aspexerit videns: statim ut manu tenuerit
devorabit illud. In die illa erit do-
minus exercituum corona glorie. et
scriptum exultationis residuum populi sui. et
spiritus iudicii sedenti super iudicium:
et fortitudo ruerentibus de bello ad
portam. Verum hi quoque pre vino
nescierunt: et pre ebrietate erraverunt. Sa-
cerdotes et populus nescierunt pre ebrietate.
absorti sunt a vino: erraverunt in ebbri-
etate. nescierunt videtatem. ignoraverunt
iudicium. Omnes enim metisse replere
sunt vinctu sordium: ita ut non esset
ultra locus. Quem docebit scientiam: et
quem intelligere faciet auditum? Ablata
est a lacte. auulsos ab uberibus:
quia mada remada. mada remada:
repeda repeda. repeda repeda: mo-
dicum ibi. modicum ibi. In loquela enim
labii et lingua altera loquetur ad popu-
lum istum. cui dixit. Hec est requies mea.
reficite lassum: et hoc est meum refrigerium.
et noluerunt audire. Et erit eis ver-
bum domini. manda remada. manda re-
mada: repeda repeda. repeda repeda:
modicum ibi. modicum ibi: ut va-
dant et cadant retrorsum. et coterantur
et illaqueentur et capiantur. Propter hoc
audite verbum domini viri illusores: qui do-
minamini super populum meum qui est in ihe-
rusalem. Dixistis enim. Percussimus fe-
dus cum morte: et cum inferno fecimus
pactum. Flagellum inmundas cum transierit
non veniet super nos: quia posuimus
mendacium spem nostram. et mendacium
profecti sumus. Idcirco hec dicit dominus
deus. Ecce ego mittam in fundamentum
syon lapidem lapidem. phatrum. angulare.

primum. in fundamento fundatum. Qui
crediderit non festinet. Et ponam iudi-
cium in poderet iusticiam in mensura.
Et subvertet grando spem mendacii
et predictionem aque inundabunt: et dele-
bitur fedus vestrum cum morte: et pactum
vestrum cum inferno non stabit. Flagellum
inundas cum transierit. eritis ei in con-
sultationem. Quodcumque profuerit
tollet vos. quoniam mane diluculo per-
transibit in die et in nocte: tantummo-
do sola vegetatio intellectum dabit audi-
tui. Coangustatum est enim stratum.
ita ut alter decidat: et pallium breve
utrumque operire non potest. Sicut enim
in morte divisionum stabit dominus sicut in val-
le que est in gabaon irascitur. ut faci-
ant opus suum alienum opus eius: ut o-
peretur opus suum. peregrinum est opus
eius ab eo. Et nunc nolite illudere: ne
forte contingant vincula vestra. Con-
summationem enim et abbreviationem
audiri a domino deo exercituum super universam
terram. Pluribus precipite et audite elo-
quium meum. Numquid rota die arabit
arans. ut seriat: pascidet. et sariet hu-
mum suum? Nonne cum adequaverit
faciem eius sicut gith. et cininum spar-
get: et non ponet triticum per ordinem et
hordeum. et milium. et viciam in fructibus
suis? Et erudit illum in iudicio: deus
suum docebit illum. Non enim in seris
triturbabitur gith. nec rota plaustrum su-
per cininum circumferet: sed in virga egredi-
etur gith. et cininum in baculo: panis
autem comminuetur. Vespere non in perpetuum tri-
turus triturbabit illum: neque vexabit eum
rota plaustrum: nec in ungulis suis com-
minuet eum. Et hoc a domino deo exerci-
tuum egreditur. ut mirabile faceret consilium: et
magnificaret iusticiam. Be haniel. haniel

Isaas

scitatus quā repugnauit dauid. *c. xxix.*

Additus est annus ad annū: sollemnitates euoluerūt: circūualabo ariel: et erit tristis et merens: et erit michi quasi ariel. Et circundabo q̄si speram in circuitu tuo: et iaciā cōtra te aggerem: et munimenta ponā in obliuione tuā. Humiliaberis: de terra loqueris: et de humo audiet eloquū tuum. Et erit q̄si phitonis de terra vox tua: et de humo eloquū tuū mulcabit. Et erit sicut puluis rantis multitudo ventilantium te: et sicut favilla praesentis multitudo eorū qui contra te pualuerūt. Et itaq; repente confestim a domino exercitū: visitabitur in tonitruo et commotione terre: et voce magna turbis et tempestatis et flāme ignis deuorantis. Et erit sicut somnū visionis nocturne: multitudo omnium gentiū q̄ dimicauerūt contra ariel: et omnes q̄ militauerūt et obsederūt et pualuerūt aduersus eam. Et sicut somnat esuriens et comedit: cum aut fuerit peperce factus uacua est anima eius: et sicut somnat sitiens et bibit: et postq; fuerit reppergefactus lassus adhuc sicut: et anima eius uacua est: sic erit multitudo omnium gentiū q̄ dimicauerūt contra montē syon. Obscuresce et amiraminī: fluctuate et vacillate: inebriamini: et nō a uino: inuicemini et nō ab ebrietate: quoniam misit uobis dominus spiritum soporis. Claudet oculos uestrōs: prophetas et principes uros qui uident visiones operiet. Et erit uobis visio oīm sicut uerba libri signati: quē cū dederit scienti litteras dicet lege istū: et respondebit: non possum: signatus est enī. Et dabitur liber uescienti lēas: diceturq; ei lege: et respondebit: nescio lēas. Et dixit dñs: eo q̄ appropinquat

populus iste ore suo et labijs suis glorificat me: cor autem eius longe est a me: et timuerūt me mādato hominū et doctrinis: ideo ecce ego addam: ut admirationē faciā p̄p̄o huic miraculo grandi et stupendo. Scribit enī sapientia a sapientibus eius: et intellectus prudentiū eius abscondetur. Ve qui profundi estis corde: ut a domino abscondatis consiliū: quorū sunt in tenebris opera: et dicūt: quis uidet nos: et quis nouit nos? Peruersa ē hęc uĩa cogitatio: quasi si lutū contra figulū cogitet: et dicat opus factori suo: nō fecisti me: et figmentum dicat fictori suo: non intelligis. Nonne adhuc ī modico et in breui cōuerteretur libanus in thesmel: et thesmel in saltū reputabitur? Et audient in die illa surdi uerba libri: et de tenebris et caligine oculi reorū uidebūt. Et addent mites in dñō leticiam: et pauperes homines in sancto israhel exultabūt: quoniam defecit qui pualēbāt: cōsummatu est illusor: et successi sunt omnes qui uigilabant sup iniquitatē: q̄a peccare faciebāt homines in uerbo: et argutemini in porta suplatābāt: et dedinauerūt frustra a iusto. Propter hęc dicit dominus ad domū iacob qui redemit abrahā. Non modo confundetur iacob: nec modo uultus eius erubescet: sed cū uiderit filios suōs opera manū meā: ī medio sui sanctificātes nomē meū: et sanctificabūt sandum iacob: et dñs isrl p̄dicabūt: et sciet rectates spiritu intellectum: et musicatores discēt legē. *c. xxx.*

Ute filij desertores dicit dñs: ut faceretis cōsiliū et non ex me: et dixerunt tēlam et nō p̄ spiritū meū: ut adderetis peccatū sup peccatū: qui ambulatis ut descendatis in egiptū: et os

erit se ptemplaciter. sicut lux septem
dier. in die qua alligauerit dominus
vulnus ppi sui: et percussuram plage e-
ius sanauerit. Ecce nome domini ve-
nit de longinquo: ardens furor eius:
et grauis ad portadū. Labia ei⁹ reple-
ta sūt indignatione: et lingua ei⁹ ignis
deuorās. Spiritus eius velut
torrens inundans usq; ad mēdū col-
li: ad pēdēdas gentes in nichilum: et
frenū erroris qd erat i maxillis ppi⁹.
Canticū erit vobis sicut vox sanctifi-
cate solennitatis: et leticia cordis si-
cut qui pgit cū tibia: ut intret i montē
dñi ad fortem israhel. Et audiet faci-
et dominus gloriam vocis sue: et ter-
rorem brachij sui ostendet in commi-
natione furoris. et flammē ignis de-
uorantis. allidet in turbine: et i lapide
grandinis. A voce enim dñi pauebit
assur virga percussus: et erit transitus
virge fundatus quā requiescere faciet
dominus sup eum: in tympanis et cy-
tharis et bellis ppi⁹is repugnabit
eos. Preparata est enim ab heri to-
phet: a rege preparata. profunda et
dilatata. Nutrimēta eius ignis: et
liqua multa. flatus domini sicut tor-
rens sulphuris succendēs eā. **C. xxxi.**

Ue qui descendūt in egiptū ad au-
xilium in equis sperantes: et ha-
bentes fiducia sup quadrigis qā mul-
te sunt: et sup equitibz quia pualidi mi-
nis: et non sunt confisi sup sanctum
israhel: et dominū nō requisierūt. Ipse
autem sapiens adduxit malū: et vitiā
sua non abstulit: et consurget contra
domū ppi⁹is: et cōtra auxiliū ope-
rantū iniquitatē. Egiptus homo et
non deus: et equi eorū caro et nō spiri-
tus: et dñs inclinabit manū suā: et
corruet auxiliator: et caderet cui prestat

auxiliū: simulq; omnes cōsumētur:
quia hec dicit dominus ad me. Quo-
modo si rugiat leo et catulus leonis
sup pdam suā: cū occurrerit ei multi-
tudo pastoz. a voce eorū nō formida-
bit: et a multitudine eorū non pauebit:
sic descendet dñs exercitū ut plicetur
sup montē syon et sup collem eius. Si-
cut aues volātes: sic pteget dominus
exercitū iherusalē: ptegens et liberās:
transiens et saluans. Conuertimini
sicut in pfundū recesseratis filij israhel.
In die enim illa abiciet vīr ydola ar-
genti sui: et ydola auri sui que fecerūt
vobis manus vestre in peccatū: et ca-
det assur in gladio non viri: et gladi-
us non hominis vorabit eū: et fugiet
non a facie gladij: et iuuetes ei⁹ vesti-
gales erunt: et fortitudo eius a terrore
transibit: et pauebūt fugiētes princi-
pes ei⁹. Dixit dñs: cui⁹ ē ignis in syon.
et camp⁹ ei⁹ in iherusalē. **C. xxxii.**

Ecce i iusticia regnabit rex: et prin-
cipes in iudicio pēunt: et erit vīr
sicut qui absconditur a vento: et celat
se a tempestate: sicut riuus aquarum in
siccitate: et umbra pēre pminētis in ira de-
serti. Non caliginabūt oculi vidētū:
et aures audientū diligenter auscul-
tabunt: et cor stultoz intelliget scientiā:
et lingua balboz velociter loquetur et
placet. Non vocabitur ultra q insi-
piens est princeps: neq; fraudulentus
appellabitur maior. Stult⁹ em̄ fatua
loquet: et cor eius faciet iniquitatem:
ut pficiat simulationē: et loquat ad
dñm fraudulenter: et vacuā faciat ani-
mam esurientis: et potū sitienti auferat.
Fraudulenti vasa pessima sunt, ipse
enim cogitationes cōtinuabit ad per-
dendos mīres in sermone mendaci: cū
loqueretur pauper iudiciū. Princeps

vero ea que digna sunt principi rogi-
tabit: et ipse super duces stabit. Multi-
tudo opulente surgite: et audite vocem
meam: filie confidentes precipite auribus
eloquium meum. Post dies enim et annus
et vos conturbabimini confidentes. Con-
summata est enim vindemia: collectio
ultra non veniet. Obstupescite opulente:
conturbamini confidentes: egredite vos
et confundimini: accingite lumbos vestros
super ubera. Plangite super regione desi-
derabili: super vinea fertili. Super humum
populi mei spine et vepres ascendent:
quantomagis super omnes domos gau-
dij civitatis egredientis. Domus enim
dimissa est: multitudo urbis relicta est:
tenebre et palpatio fide sunt super spe-
luncas usque in eternum. Gaudium onag-
ron: pascua gregum: donec effundatur
super nos spiritus de excelsis. Et erit de-
sertum in cherem: et cherem in saltum re-
putabitur: et habitabit in solitudine
iudicium: et iustitia in cherem scribitur. Et
erit opus iusticie pax: et cultus iusticie li-
tentium: et securitas usque in sempiternum. Et
scribitur populus meus in pulcritudine pacis:
et in tabernaculis fiducie: et in requie o-
puleta. Gratio autem in descensione salutis:
et humilitate humiliabit civitas. Be-
ati qui seminant super omnes aquas: im-
mittentes semina bonis et asini. *iii. xxvii.*

Qui perdaris: nunc et ipse perda-
beris. Et qui spernit: nunc et ipse
spernetur. Cum consummaveris depreda-
tionem de perdaris: cum fatigatus desie-
ris contemnere: contemneris. Domine mi-
serere nostri te enim repedamus: esto
brachium nostrum in manum: et salus nostra
in tempore tribulationis. A voce ange-
li fugerunt populi: ab exaltatione tua dis-
perserunt gentes. Et congregabuntur spolia
vestra sicut colligitur bruchus: velut cum

fosse plene fuerint de eo. Magnificatus
est dominus quoniam habitavit in excelsis: im-
plevit syon iudicio et iusticia: et erit fi-
des in temporibus suis. Divitie salutis
sapientia et scientia: timor domini ipse the-
saurus eius. Ecce videntes clamabunt
foris: angeli pacis amare flebunt. Dis-
sipate sunt vie: cessavit transiens per semi-
tam: irritum factum est pactum: perierunt ci-
vitates: non reputavit homines. Luxit et
elanguit terra: confusus est libanus
et obsorduit. Et factus est saron sicut
desertum: et concussa est basan et car-
melus. Nunc resurgam dicit dominus:
nunc exaltabor et nunc sublimabor.
Accipietis ardorem et parietis stipu-
lam: spiritus vero ut ignis vorabit vos:
et erunt populi quasi de incendio cinis: spi-
ne congregate igni comburentur. Audi-
te qui longe estis quod fecerim: et cognosci-
te vicinam fortitudinem meam. Contemti sunt
in syon peccatores: possedit timor repro-
bitas. Quis poterit habitare de vobis
cum igne devorante: aut quis habita-
bit cum vobis cum ardoribus sempiternis.
Qui ambulat in iusticiis et loqui-
tur veritatem: qui perit avariciam et ca-
lumniam: et recutit manus suas ab om-
ni munere. Qui obturat aures suas
ne audiat sanguinem: et claudit oculos
suos ne videat malum: ille in excelsis
habitabit: multumeta saxonum sublimi-
tas eius: panis ei datus est: aqua eius
fideles sunt. Regem in decore suo vide-
bit: oculi eius vident terram de longe:
totum meditabitur amorem. Vbi est
litteratus: ubi legis verba ponderas:
ubi doctor parvulus: Populum impru-
dentem non videbis: populum alti sermo-
nis: ita ut non possis intelligere dis-
tinctionem lingue eius: in quo nulla
est sapientia. Respice syon civitatem

solemnitatis nostre: oculi tui videbunt
iherusalē habitationē opulentam. ta-
bernaculū qđ nequaquā transseſſeri pote-
rit: nec auferentur clauī eius in ſempi-
ternū. ⁊ omnes funiculi eius nō rum-
pentur: quia ſolūmodo ibi magnificē-
ſq; eſt dominus noſter. **L**ocus flui-
dus riuū latiffimū ⁊ patentes: nō tranſi-
bit ſup eum nauis remigū: neq; reſer-
uata magna tranſgredietur eum. Domin⁹
enim iudeg noſter: dñs legiſer noſter:
dominus rex noſter: ipſe ſaluabit noſ.
Laxati ſunt funiculi tui: ſed non pua-
lebūt. Sic erit malus tuus ut dilata-
re ſignū nō queas. Tunc diuidentur
ſpolia p̄daz multaz: claudi diripient
rapinam: nec dicet vicinus. elanguī.
Populus qui habitat in ea: auſere-
tur ab eo iniquitas. **ca. xxxiii.**

Accedite gentes et audite: et popu-
li attendite: audiat terra ⁊ pleni-
tudo eius. orbis ⁊ omne gentem eius:
quia indignatio dñi ſup omnes gen-
tes: et furor ſup vniuerſam maliciam
eorū. Interfecit eos: et dedit eos in occi-
ſionem. Interfecit eos: p̄cientur: et de
cadaveribus eorū aſcendet fetor. Tabe-
ſcent montes a ſanguine eorū: et tabe-
ſcet omnis militiā celoy: et complica-
buntur ſicut liber celi: ⁊ omnis militiā
eorū deſluet ſicut deſluit ſolū de vinea
et de ficu: quoniam inebriatus eſt i celo
gladius meus. Ecce ſup ydumeā de-
ſcendet: et ſup p̄ſm interfeſionis mee
ad iudiciū. Gladius dñi repletus eſt
ſanguine: increſcit eſt adipe de ſan-
guine agnorū ⁊ hircorū: ⁊ de ſanguine
medullatorū arietum. **V**ictima enim
dñi in boſtra: et interfeſio magna in
terra edom: et deſcendent unicomēs cū
eis: ⁊ tauri cum potentibz. Inebriabit
terra eorū ſanguine: et hum⁹ eorū adipe

pinguiū: quia dies ultionis domini:
annus retributionis iudicij syon. Et
conuerſentur torrentes eius in picem:
et humus eius in ſulphur. Et erit tra-
iecta i picem ardentem nocte et die: nō
extinguetur in ſempiternū. Aſcendet
ſumus eius a generatione in genera-
tionem: deſolabitur in ſecula ſeculorū.
Nō erit tranſietis p̄ eam: et poſidebūt
illā onocrotalus et ericius: et ibis et
coruus habitabūt in ea. Et extendetur
ſup eam menſura ut redigatur ad ni-
hilū: et perpendicularū in deſolationē.
Mobiles eius nō erūt ibi: regem potius
inuocabūt: ⁊ omnes principes ei⁹ erūt
in nihilū. Et orientur in domibus e-
ius ſpine et urtica: et palurus in mu-
nitibus eius: et erit cubile draconū:
et paſcuſa ſtrutionū: ⁊ occurrent demo-
nia onocrotauri: ⁊ pilosus clama-
bit alter ad alterū. Ibi cubauit lamia
⁊ inuenit ſibi requiem: ibi habuit foue-
am ericius: et eruit eam catulos: et cir-
cumſodit et fouit in umbra ei⁹. Illuc
congregati ſunt milui: alter ad alterū.
Requirit diligenter in libro domini
et legit: unū ex eis nō deſuit: alter alte-
rum nō queſiuit: quia qđ ex ore meo
procedit ille mādauit: ⁊ ſpiritus eius
ipſe congregauit ea: et ipſe milit eis
fortem: et manus eius diuiſit eam illis
in menſuram. Uſq; in eternum poſſi-
debūt eam: in generatione et generati-
onem habitabunt in ea. **ca. xxxv.**

Etabitur deſerta ⁊ inuita: ⁊ reſulta-
bit ſolitudo: ⁊ florebit quaſi lili-
um. **B**erminās germinabit: et reſulta-
bit letabunda et laudās. **G**loria liba-
ni data eſt ei: decore carmeli ⁊ ſaron. **S**p̄i
videbunt gloriam domini: et decorem
dei noſtri. **C**onfortate manus diſſolu-
tas: et genua debilia roborate. **D**icite,

pusillanimes confortamini: et nolite timere. Ecce deus vester ultionē adducet retributionis: deus ipse veniet et saluabit vos. Tūc aperientur oculi rectorū: et aures surdorum patebūt. Tūc faciet sicut cecus claudus: et apta erit lingua mutorum: quia scisse sunt ī deserto aque: et torrentes in solitudine: et quā erat arida in stagnū: et sitiens in fonte aquarū. In cubilibus in quibus prius dracones habitabāt: orietur viror calami et iunci: et erit ibi semita: et via sancta vocabitur. Nō transibit p̄ eā pollutus: et hec erit vobis directa via: ita ut stulti nō errent p̄ eam. Nō erit ibi leo: et mala bestia nō ascendet p̄ eā nec inuenietur ibi. Et ambulabunt qui liberati fuerint: et redempti a domino: conuertent̄ et venient in syon cū laude: et leticia sempiterna super caput eorum. Gaudium et leticiam obtinebunt: et fugiet dolor et gemitus. **ca. xxxvi.**

Et factum est ī quatuordecimo anno regis ezechie: ascendit sennacherib rex assiriorū sup omnes ciuitates iuda munitas: et cepit eas. Et misit rex assiriorū rablacen de lachis in iherusalē: ad regem ezechiam ī manu graui: et stetit in aqueductu piscine superioris: in via agri fullonis. Et egressus est ad eū eliachim fili⁹ elchie qui erat sup domū: et sobna scriba: et ioahē fili⁹ asaph a commentariis. Et dixit ad eos rablaces. Dicite ezechie. Hec dicit rex magnus assiriorū. Que est ista fiducia qua cōfidis: aut quo cōsilio vel fortitudine rebellare disponis? Sup quē habes fiduciā: quia recessisti a me? Ecce cōfidis sup baculū harundineū confectū istū sup egiptū: cui si inuisus fuerit homo: intrabit in manū ei⁹ et p̄forabit eam: sic pharao

rex egipti omnibus qui cōfidunt ī eo. Quā si responderis michi: in domino deo nostro cōfidimus: nōne ipse est cui⁹ abstulit ezechias excelsa et altaria: et dixit iude et iherusalē corā altari isto adorabitis? Et nunc trade te domino meo regi assiriorū: et dabo tibi duo milia equorum: nec poteris eē te p̄bere ascensores eorū. Et quomodo sustinebis faciem iudicis unius loci eē seruus dñi mei minoribus? Quā si cōfidis ī egipto in quadriga: et in equis: et nūc nūquid sine domino ascendi ad terrā istā: ut disspere eā? Dñs dixit ad me. Ascende sup terrā istā: et disspere eā. Et dixit eliachim: et sobna: et ioahē ad rablacen. Loquere ad seruos tuos syra lingua intelligim⁹ etiam: ne loquaris ad nos iudaice in auribus ppli q̄ est sup mur. Et dixit rablaces. Numquid ad dñm tuū et ad te misit me dñs me⁹: ut loquerer omnia verba ista: et nō potius ad viros qui sedent in muro ut comedant sterora sua: et bibāt urinam pedū suorū vobiscum? Et stetit rablaces: et clamauit voce magna iudaice et dixit. Audite verba regis magni regis assiriorū. Hec dicit rex. Non seducat vos ezechias: quia nō poterit eruerē vos: et non vobis tribuat fiducia ezechias sup dño dicens: eruens liberabit nos dñs: nō dabitur ciuitas ista in manu regis assiriorū. Nolite audire ezechiam: hec enī dicit rex assiriorū. Facite mecum benedictionem: et egredimini ad me: et comedite unusquisq; vineā suā: et unusquisq; ficum suā: et bibite unusquisq; aquam cisternę suę: donec veniā et tollā vos ad terrā que est ut terra vestra: terram frumētī et vini: terram panū et vinearū. Nec conturbet vos ezechias dicens:

ad eob

dominus liberabit nos. Nunquid liberauerunt dii gentium unusquisque terram suam de manu regis assirion? Ubi est deus emath et arfad? Ubi deus sepharuaïm? Nunquid liberauerunt samariam de manu mea? Quis est rex omnibus dijs terrarum istarum qui eruerit terram suam de manu mea: ut eruat dominus iherusalem de manu mea? Et siluerunt et non responderunt ei verbum. Mandauerat enim rex dicens: ne respondeatis ei. Et ingressus est eliachim filius elchie qui erat super domum et sobna scriba et iogahe filius asaph. a commentarijs ad ezechiam scissis vestibus: et nuntiaverunt ei verba rablacis. **cap. xxxviii.**

Et factum est cum audisset rex ezechias scissis vestimenta sua: et obvolutus est sacco: et intrauit in domum domini. Et misit eliachim qui erat super domum et sobna scriba et seniores de sacerdotibus optimos sacris ad ysaiam filium amos prophetam: et dixerunt ad eum. Hec dicit rex ezechias. Dies tribulationis et correptionis: et blasphemie dices hec: quia viderunt filij usque ad partum et virtus non est parum tui. Si quomodo audiat dominus deus tuus verba rablacis: quem misit rex assirionum dominus suus ad blasphemandum. Deum viventem: et reprobandum sermonibus quos audiuit dominus deus tuus. Leua ergo orationem pro reliquijs que repperite sunt. Et venerunt servi regis ezechie ad ysaiam: et dixit ad eos ysaias. Hec dicitis domino vestro. Hec dicit dominus. Ne timeas a facie verborum que audisti: quibus blasphemauerunt pueri regis assirionum me. Ecce ego dabo ei spiritum et audiet nuntium et reuertetur ad terram suam: et corruere eum faciam gladio in terra sua. Reversus est autem rablacs:

et inuenit regem assirionum preliantem aduersus lobna. Audierat enim quia profectus esset de lachis: et audiuit de taracha rege ethiopie dicens: egressus est ut pugnet contra te. Quod cum audisset. misit nuntios ad ezechiam dicens. Hec dicitis ezechie regi iude loquentes. Non te decipiat deus tuus in quo tu confidis dicens: non dabitur iherusalem in manu regis assirion. Ecce tu nosti omnia que fecerunt reges assirionum omnibus terris quas subuecterunt: et tu poteris liberari? Nunquid eruerunt eos dii gentium: quos subuecterunt patres mei: gozan et aran et resep et filios eden qui erant in thalassar? Ubi est rex emath et rex arfad et rex urbis sepharuaïm. ana et aua? Et tulit ezechias libros de manu nuntiorum et legit eos: et ascendit in domum domini: et expandit eos coram domino. Et orauit ezechias ad dominum dicens. Domine exercituum deus israel qui sedes super cherubin. tu es deus solus omnium regum terre: tu fecisti celum et terram: inclina domine aurem tuam et audi. aperi oculos tuos et vide: et audi omnia verba semacherib que misit ad blasphemandum deum viventem. Vere enim domine desertas fecerunt reges assirionum terras et regiones earum: et dederunt deos earum igni: non enim erant dii sed opera manuum hominum. lignum et lapis: et comminuerunt eos. Et nunc domine deus noster salua nos de manu eius: et cognoscant omnia regna terre: quia tu es dominus deus solus. Et misit ysaias filius amos ad ezechiam dicens. Hec dicit dominus deus israel. Pro quibus rogasti me de semacherib rege assirionum. hoc est verbum quod locutus est dominus super eum. Desperit te et sublaunauit te virgo filia syon: post

te caput mouit filia iherusalē. Cui reprobasti. et quē blasphemasti: et super quem exaltasti vocem: et leuasti altitudinem oculorū tuorū. Ad sandum israhel. In manu seruoꝝ tuorū reprobrasti dñō. et dixisti. In multitudine quadrigarū mearū ego ascendi altitudinē montiū iuga libani: et succidā cedron eius: et electas abietes illius: et introibo altitudinē summmitatis eius: saltū carmeli eius: ego fodi et bibi aquam: et efflucavi uestigio pedis mei omnes riuos aggerū. Nunquid non audisti que olim fecerim ei? Et diebus antiquis ego planuui illud: et nūc adduxi: et factum est in radicationē colliū compugnantū: et ciuitatū nūnitay. Inhabitatores earū breuiata manu cōtrementur: et cōfusi sunt: facti sūt sicut fenū agri: et gramē pascue: et herba rectorū que exaruit anteq̃ maturet. Habitationem tuā et egressum tuū: et introitū tuū cognoui: et insaniā tuā contra me. Cū furces aduersum me: superbia tua ascendit in aures meas. Donā ergo circuli in uariis tuis: et fecisti in labijs tuis: et reducā te in uia p̃ quā uenisti. Bibi aut̃ hoc est signū. Comede hoc anno que sponte nascuntur: et in anno secundo pomis uescere. In anno aut̃ tertio seminare et metite: et plantate vineas: et comedite fructū earū: et mitte id qđ saluati fuerit de domo iuda: et qđ reliquū est radicem deorsū: et faciet fructū sursum: quia de iherusalē exhibuit reliquie: et saluati de monte syon. Et dñs exercitū faciet istud. Propterea hec dicit dñs de rege assirorum. Non introibit ciuitatem hanc: et non iaciet ibi sagittā: et nō occupabit eā clipeus: et nō mittet i circuitu ei⁹ aggerē. In uia quā uenit p̃ eā ueniet:

et ciuitatem hanc non ingredietur dicit dñs. Et p̃regam ciuitatem istam: et saluē eā: p̃pter me et p̃pter dauid seruū meum. Egressus est aut̃ angelus dñi et percussit in castris assirorū centū octogintaquing milia. Et surrexerūt mane: et ecce omnes radauera mortuorū. Et egressus est et abiit: et egressus est semiartherib rex assirorū: et habitauit in ninine. Et factū est cum adoraret in tēplo nēsarch deū suū ad ramelech: et sarasar filius ei⁹ percussit eū gladio: fugerūtq; i terrā ararath: et regnauit assaraddon fili⁹ ei⁹ p̃ eo. **ca. xxxviii.** In diebus illis egrotauit ezechias usq; ad mortē: et intrauit ad eum ysaias filius amos p̃pheta: et dixit ei. Hec dicit dñs. Dispone domui tue: quia morieris tu et nō uives. Et cōuertit ezechias faciem suā ad parietem: et orauit ad dñm: et dixit. Obsecro dñe: memento quēto quomō abula uerim coram te in ueritate: et in corde p̃fecto: et qđ bonum est i oculis tuis fecerim. Et fleuit ezechias fletu magno. Et factū est uerbum dñi ad ysaiam dicens. Vade et dic ezechie. Hec dicit dñs deus dauid patris tui. Audiuī orationē tuam: et uidi lacrimā tuā. Ecce ego adiciā super dies tuos quindēcim ānos: et de manu regis assirorū reuam te: et ciuitatē istam: et p̃regam eam. Hoc aut̃ tibi erit signū a domino: quia faciet dñs uerbu hoc qđ locutus est. Ecce ego reueri faciam umbrā linearū p̃ q̃s descenderat in horologio achas: in sole reuersum decem lineis. Et reuersus ē sol decē lineis p̃ gradus q̃s descenderat. Scripsit ezechie rex iuda cū egrotasset: et cōualuisset de infirmitate sua. Ego spiritus in dimidio dierū meorum: et ad alid portas inferi: quēsiui residuū

amorum meorum. Dixi non videbo dominum deum in terra viventium: non aspiciam hominem ultra: et habitatorem quietis. Generatio mea ablata est et convoluta est a me: quasi tabernaculum pastorum. Precisa est velut a rege vita mea dum adhuc videret succidit me. De mane usque ad vespertinam finies me: sperabam usque ad mane. Quasi leo sic contemnit omnia ossa mea. De mane usque ad vespertinam finies me. Sicut pullus hirundinis sic clamabo: meditabor ut coluba. Attenuati sunt oculi mei: suspicientes in excelsum. Domine vinum patior responde pro me. Quid dicam: aut quid respondebit michi: cum ipse fecerit? Recogitabo omnes annos meos in amaritudine anime mee. Domine si sic vivitur et in talibus vita spiritus mei: corripies me et vivificabis me: ecce in pace amaritudo mea amarissima. Tu autem eruis animam meam ut non periret: precor. Hi post tergum tuum omnia peccata mea: quia non infernus confitebitur tibi: neque mors laudabit te: non repedabunt qui descendunt in lacum veritatem tuam. Vivens vivens ipse confitebitur tibi sicut et ego hodie: pater filiis notam faciet veritatem tuam. Domine saluum me fac: et psalmos nostros cantabimus cunctis diebus vite nostre in domo domini. Et iussit ysaias ut tollerent malsam de ficiis: et cataplasmarerent super vulnus et sanaretur. Et dixit ezechias. Quod erit signum quia ascenda in domo domini? *ca. xxxix.*

In tempore illo misit merodach baladan filius baladan rex babilonis libros et munera ad ezechiam. Audierat enim quod egrotasset et convalesceret. Letatus est autem super eis ezechias: et ostendit eis cellam aromatum et argenti et auri et

odoramentorum et unguenti optimi et omnes apothecas suppellectilis sue et universa que inuenta sunt in thesauris eius. Non fuit verbum quod non ostenderet eis ezechias in domo sua: et in omni potestate sua. Introivit autem ysaias propheta ad ezechiam regem et dixit ei. Quid dixerunt viri isti: et unde venerunt ad te? Et dixit ezechias. De ira longinqua venerunt ad me: de babilone. Et dixit. Quid viderunt in domo tua? Et dixit ezechias. Omnia que in domo mea sunt viderunt. Non fuit res quam non ostenderim eis in thesauris meis. Et dixit ysaias ad ezechiam. Audi verbum domini exercituum. Ecce dies venient: et auferentur omnia que in domo tua sunt et que thesaurizaverunt patres tui usque ad diem hanc in babilone. Non relinquetur quicquam dicit dominus. Et de filiis cuiusque regibus de te quos genueris tollent: et erunt eunuchi in palatio regis babilonis. Et dixit ezechias ad ysaiam. Bonum verbum domini quod locutus est. Et dixit. Fiat tantum pax et veritas in diebus meis. *ca. xl.*

Consolamini consolamini popule meus: dicit deus vester. Loquimini ad cor iherusalem et aduocate eam: quoniam completa est malicia eius: dimissa est iniquitas illius. Suscepit de manu domini duplicia pro omnibus peccatis suis. Vox clamantis in deserto. Parate viam domini: rectas facite in solitudine sanitas dei nostri. Omnis vallis exaltabitur et omnis mons et collis humiliabitur: et erunt prava in directa: et aspera in vias planas. Et revelabitur gloria domini: et videbit omnis caro pariter quod os domini locutus est. Vox dicentis. Clama. Et dixi. Quid clamabo? Omnis caro fenum: et omnis gloria eius quasi flos agri. Seclicatum est fenum

manet

et cecidit flos: quia spiritus dei suffla-
uit in eo. Vere fenu est plus. Ecce-
tum est fenu et cecidit flos: verbum autem
domini stabit in eternum. Sup montem
excelsum ascende tu qui euangelizas
syon: exalta in fortitudine vocem tuam
qui euangelizas iherusalē. Exalta: no-
li timere. Dic civitatibus iude: ecce de-
us vester. Ecce dñs deus in fortitudi-
ne veniet: et brachium eius dominabit.
Ecce merces eius cum eo: et opus illius
coram illo. Sicut pastor gregem suum
pascet: in brachio suo congregabit a-
gnos: et in sinu suo leuabit: feras ipse
porcabit. Quis mensus est pugillo a-
quas: et celos palmo ponderavit?
Quis appendit tribus digitis molem
terre: et librauit in pondere montes et
colles in statera? Quis adiunxit spiri-
tum dñi: aut quis consiliarius eius fuit
et ostendit illi? Cum quo inijt consili-
um et instruxit eum: et docuit eum semitam
iusticie: et erudiuit eum scientia: et viam
prudētie ostendit illi? Ecce gentes quasi
stilla similes: et quasi momentū statere
reputate sunt. Ecce insule quasi puluis
regium: et libanus non sufficiet ad
succendendum: et animalia eius non suffi-
cient ad olorandum. Omnes gentes quasi
non sunt sic sunt coram eo: et quasi nichil-
um et inane reputate sunt ei. Cui igitur
simile fecistis deum: aut quam ymagi-
nem ponetis ei? Numquid sculptile con-
flabit faber: aut aurifex auro figura-
bit illud: et laminis argenteis argēta-
rius? Sone lignū et impurabile elegit
artifex sapiens: querit quomodo statu-
at simulacrum quod non moueatur. Num-
quid non scietis? Numquid non audi-
stis? Numquid non annuntiātū ē vobis
ab initio? Numquid non intellexistis
fundamenta terre? Qui sedet sup girū

terre: et habitatores eius sunt quasi lo-
custe. Qui extendit velut nichili celos:
et expandit eos sicut tabernaculū ad
inhabitandum. Qui dat secretorum scruta-
tores quasi non sint: iudices terre ve-
lut inane fecit. Et quidē neque plantato
neque lato neque radicato in terra trun-
co eos. Repente flauit in eos et arue-
runt: et turbo quasi stipulam auferet
eos. Et cum assimilastis me: et adēqua-
stis dicit sanctus: Leuate in excelsum
oculos vestros: et videte quis creauit
hec. Qui educit in numero militiam
eorum: et omnes ex nomine vocat. Pre-
multitudine fortitudinis et roboris
virtutis eius: neque unum reliquum
fuit. Quare dicit iacob et loquens isra-
hel: abscondita ē via mea a domino:
et a deo meo iudiciū meum transibit.
Numquid nescis: aut non audisti?
Deus sempiternus dñs. qui creauit ter-
minos terre: et non deficiet neque labo-
rabit: nec est inuestigatio sapientie e-
ius. Qui dat lassio virtutem: et hijs qui
non sunt: fortitudinē et robur multiplicat.
Deficiēt pueri et laborabūt: et iuvenes
in infirmitate cadēt. Qui autē sperant
in dño mutabūt fortitudinē: assumunt
petras sicut aquile: currēt et non labora-
bunt: abulabūt et non deficiēt. **ca. xli.**

Cateant ad me insule: et gentes
nuntent fortitudinem. Accedāt
et tūc loquantur: simul ad iudiciū
propinquem. Quis suscitauit ab ori-
ente iustum: vocauit eum ut sequeretur
se? Dabit in conspectu eius gentes: et reges
obtimebūt. Dabit quasi puluerē gladio
eius: sicut stipulam vento raptam arcui
eius. Persequetur eos: transibit in pace: semi-
ta in pedibus eius non apparebit. Quis hec
operatur est et fecit: vocās generationes
ab exordio? Ego dominus: primus et

novissimus ego sum. Viderunt insule et
timuerunt: extrema terre obstupuerunt.
et appropinquaverunt et accesserunt. Unus
quisque primo suo auxiliatur: et frater
suo dicit confortare. **C**onfortavit sater
crarius pueriens malleo eum qui rude-
bat tunc temporis: dicens glutino bo-
num est: et confortavit eum clavis ut
non moveatur. Et tu israel serue me:
iacob quem elegi: sicut abraham ami-
ci mei in quo apprehendi te. Ab exte-
rius terre: et a longinquis eius vocavi
te: et dixi tibi. Servus meus es tu: elegi
te et non abieci te. **N**e timeas quia te-
cum ego sum: ne declines. quia ego
deus tuus. **C**onfortavi te et auxilia-
tus sum tui: et suscepit te dextera iusti
mei. **E**cce confundentur et erubescunt
omnes qui pugnabant adversum te. Erunt
quasi non sint: et peribunt viri qui con-
tradiciunt tibi. **Q**ueres eos et non inve-
nies viros rebelles tuos: et erunt quasi
non sint: et veluti consumptio hominis
bellantis adversum te: quia ego dominus
deus tuus apprehendens manum tuam
dicensque tibi. **N**e timeas: ego adiunxi
te. **N**oli timere cunctis iacob: qui inor-
tui estis ex israel. **E**go auxiliator sum
tui dicit dominus: et redemptor tuus
sanctus israel. **E**go posui te quasi plau-
strum roturans novum: habens rotas
ferrantia. **E**t roturabis montes et con-
minues: et colles quasi pulverem pones.
Ventilabis eos et ventus tollet: et tur-
bo dissipet eos: et tu exultabis in domi-
no: in sancto israel letaberis. **E**gent
et pauperes querunt aquas et non sunt:
lingua eorum siti aruit. **E**go dominus
exaudiam eos: deus israel. non derelin-
quam eos. **A**periam in supinis collibus
flumina: et in medio camporum fontes.
Donam desertum in stagna aquarum:

et terram in viam in rivus aquarum. **D**a-
bo in solitudine cedrum: et spinam et
myrtum et lignum olivae. **D**onam in deser-
to abietem olivum: et buxum simul ut vide-
ant et sciatur et recogitent et intelligant
pariter: quia manus domini fecit hoc: et san-
ctus israel creavit illud. **P**rope facite iu-
dicium vestrum dicit dominus: afferte si-
quid forte habetis dixit rex iacob. **A**c-
cedat: et nuncient vobis quaecumque ven-
tura sunt. **P**riora que fuerunt nuncia-
te: et ponemus cor nostrum et sciemus: no-
vissima eorum et que ventura sunt indi-
cate nobis. **A**nnunciate que ventura
sunt in futurum: et sciemus quia dominus vos estis.
Bene quoque aut male si potestis faci-
te: et loquamur et videamus simul. **E**c-
ce vos estis rex nichilo: et opus vestrum
ex eo quod non est. **A**bominatio est qui
elegit vos. **S**uscitavi ab aquilone: et
veniet ab ortu solis. **V**ocabit nomen
meum: et adducet magistratus quasi
lutum: et velut plastes concutias hu-
mum. **Q**uis annuntiavit ab exordio
ut sciamus: et a principio ut dicam?
iustus es? **N**on est neque annuncians
neque predicans: neque audiens sermones
vestros. **P**rimus ad syon dicit ecce as-
sum: et iherusalem euangelista dabo. **E**t
vidi: et non erat neque ex istis quilibet qui in-
ret consilium: et interrogat? responderet verbum.
Ecce omnes iniusti. et vana opera eorum:
vanitas et inane simulacra eorum. **Exlu**

Ecce servus meus suscipiam eum: e-
lectus meus: complacuit sibi in il-
lo anima mea. **D**edi spiritum meum super
eum: iudicium gentibus preter. **N**on cla-
mabit neque accipiet personam: nec audie-
tur rex eius foris. **C**alamum quassatum
non conteret: et limum fumigans non
extinguet. **I**n veritate educet iudicium:
non erit tristis neque turbulentus donec

vox

ponat in terra iudiciū: et legē ei⁹ insule
reperitabūt. Hec dicit dominus deus
creans celos et extendens eos: firmās
terram: et que germināt ex ea: dās fla-
tum p̄p̄o qui est sup̄ terrā: et sp̄ritum
raltantib⁹ eam. Ego dominus voca-
ui te in iusticia: et apprehendi manum
tuam: et seruavi te. Et dedi te in fedus
populi: in lucem gentiū: ut aperires o-
culos rector⁹: et educeres de conclusione
vinctū: de domo carceris sedentes in
tenebris. Ego dñs: hoc est nomē meū.
Gloriā meā alteri nō dabo: et laudē
meā sculprilib⁹. Que p̄ma fuerūt ecce
venierunt: noua q̄ ego ānuncio: ante-
q̄ oriatur audita vobis faciā. Cācate
dño canticū nouū: laus eius ab egre-
mis terre. Qui descendit in mare et
plenitudo eius insule et habitatores
ear⁹. Subleuetur defectum: et ciuitates
eius: i domibus habitabit redar. Lau-
date habitatores petre: de vertice mon-
tiū clamabūt. Ponete dño gloriā:
et laudem eius in insulis nunciabūt.
Domin⁹ sicut fortis egredietur: sicut
vir preliator suscitabit zelū. Vocifera-
bitur et clamabit: sup̄ inimicos suos
cōfortabitur. Tacui: semp̄ filii: patres
fui: sicut pecturēs loquar. Dissipabo
et absorbebo siml: desertos faciā mon-
tes: et colles: et omne gramē eor⁹ relicca-
bo. Donā flumina in insulas: et sta-
gna arefaciā. Et educā rector⁹ in viā
quā nesciūt: et in semitis quas igno-
rauerūt ambulare eos faciā. Donā
tenebras taram eis in lucē: et praua
in recta. Hec verba feci eis: et non de-
reliqui eos. Cōuersi sunt retrorsū. Con-
fundantur cōfusione qui cōfidunt in
sculpril: qui dicunt cōstare vobis dñi
nri. Burdi audite: et recti intueantur
ad videndū. Quis rec⁹ nisi seru⁹ me⁹:

et firdus nisi ad quē nuncios meos
misi? Quis recus: nisi qui uerundat⁹
est? Et quis recus: nisi seruus dñi?
Qui vides multa: nonne custodies?
Qui aptas habes aures: nonne audi-
es? Et dñs voluit ut sanctificaret eū: et
magnificaret legem et extolleret: ipse
aut p̄p̄s direptus et vastatus. Inque-
us iuuenū omnes simul: et in domi-
bus carcerū absconditi sunt. Facti sunt
in rapinā nec est qui reuat: in direpti-
onem: nec est qui dicat redde. Quis ē
in vobis qui audiat hoc: attendat et
ausculet futura? Quis dedit i direpti-
onem iacob: et israhel vastantibus?
Nōne dñs ipse cui peccauim⁹? Et nō-
luerūt in vjs eius ambulare: non au-
dierūt legem eius. Et effudit sup̄ eum
indignationē furoris sui: et forte bellū:
et combussit eū i circuitu et nō cognouit:
et succedit eū: et nō intellegit. **et nunc**
Et nunc hec dicit domin⁹ creās te
iacob: et formās te israhel. Noli
timere quia redemū te: et vocavi te
nomine tuo. Meus es tu. Cum trāsie-
ris p̄ aquas tecū ero: et flumina non
operiet te. Cum ambulaueris in igne
non comburecis: et flāma nō ardebit
in te: quia ego domin⁹ deus tuus san-
ctus israhel saluator tuus. Dedi p̄p̄-
riationē tuā egip̄tū: et ethiopiam et
saba pro te. Ex quo honorabilis fact⁹
es in oculis meis et gloriosus: ego di-
legi te. Et dabo homines pro te: et po-
pulos pro anima tua. Noli timere:
quia ego tecū sum. Ab oriēte adducā
semen tuū: et ab occidente cōgregabo
te. Dicam aquiloni da: et austru noli
prohibere. Affer filios meos de lon-
ginq̄uo: et filias meas ab extremis ter-
re. Et omne qui intreat nomē meū:
in gloriā meam creauit eū: formauit

eum et feci eum. Educ foras populū
recū ⁊ oculos habentem: lincū. et au-
res ei sunt. Omnes gentes congrega-
te sunt simul: et collede sūt tribz. Quis
in vobis annūciat istud: et que pma
sūt audire vos faciet? Dēt testes eoz
et iustificentur: et audiant et dicant.
Vere vos testes mei dicit dñs: ⁊ seruu
meus quē elegi: ut sciatis et credatis
michi. et intelligatis quia ego ipse sū.
Ante me non est formatus deus: et
post me nō erit. Ego sum ego sum do-
minus: et non est absq; me saluator.
Ego annunciaui et saluaui: auditū
feci: et non sūt in vobis alienus. Vos
testes mei dicit dominus: et ego deus.
Et ab initio ego ipse: et non est qui de
manu mea eruat. Operabor: et quis a-
uertet illud? Hec dicit dñs redemptor
vester sanctus israel. Propter vos e-
misi in babilouem: et detraxi pedes uni-
uersos: et chaldeos in nauibus suis
gloriantes. Ego dñs laud⁹ vester: cre-
ans israel: rex vester. Hec dicit dñs
qui dedit in mari viam: et in aquis
torrentibz semitā. Qui eduxit qdrigā
et equum: agnē et robustum. Simul
obdormierūt nec resurgere: cōciti sūt
quasi linū: et extincti sunt. Ne memi-
neritis prior: ⁊ antiqua ne intueamini.
Ecce ego facio noua. et nunc orient⁹
otiq; cognoscetis ea. Donā in deserto
viam: ⁊ in inuio flumina. Et glorifi-
cabit me bestia agri: dracones ⁊ stru-
tiones: quia dedi i deserto aquas. flu-
mina in inuio: ut darem potū populo
meo electo meo. Populū istū formaui
michi: laudē meā narrabit. Non me
inmorasti iacob: nec laborasti in me
israhel. Non obrulisti michi arietem
olocasti tui: et victimis tuis nō glori-
ficasti me. Nō te euire feci i oblatione:

nec laborem tibi p̄bui in thure. Non
emisti michi argento calammū: ⁊ adipe
victimaz tuaz nō inebriasti me. Verū-
tamen seruire me fecisti in peccatis tu-
is: p̄buiisti michi laborem in iniquita-
tibus tuis. Ego sum. ego sum ipse. q̄
deleo iniquitates tuas ppter me: ⁊ pec-
cator tuos nō recordabor. Reduc me
in memoriā et iudicemur simul: nar-
ra si quid habes ut iustificeris. Pater
tuus primus peccauit: et interpretes tui
preuaricati sunt in me. Et cōtamina-
ui p̄cipes sanctos: dedi ad interitionē
iacob: ⁊ isrl i blasphemā. *ca. xliii.*

Et nunc audi iacob serue meus:
et israhel quē elegi. Hec dicit do-
minus faciens ⁊ formans te: ab utero
auxiliator tuus. Noli timere serue me-
us iacob: et redissime quē elegi. Effun-
dam enim aquas sup sitientem: et flu-
enta sup aridā. Effundā spiritū meū
sup semet tuū: et benedictionē meā su-
per stirpem tuā: et germinabunt inter
herbas quasi salices iuxta p̄terfluen-
tes aquas. Iste dicet dñi ego sum: et
ille vocabit in nomine iacob. Et hic
scribet manu sua domino: et in noīe
israhel assimilabitur. Hec dicit dñs
rex israhel ⁊ redemptor eius: domin⁹
exercitū. Ego primus et ego nouissi-
mus: ⁊ absq; me nō est deus. Quis si-
milis mei? Vocet et annunciet: ⁊ or-
dinē exponat michi. Equo constitui
michi pplm antiquū, ventura ⁊ q̄ futu-
ra sunt annunciet eis. Nolite timere:
neq; cōturbanini. Scē tunc audire te fe-
ci: et annunciaui. Vos estis testes mei.
Nunquid est deus absq; me: ⁊ forma-
tor quē ego nō nouerim? Plaste ydo-
li omnes nichil sunt: ⁊ amantissima e-
ozū nō p̄derūt eis. Ipsi sunt testes eoz.
quia non vident neq; intelligunt: ut

confundant. Quis formauit deum: et
sculptile cōflauit ad nichil utile? Ecce
omnes participes eius cōfundentur.
Sabi enim sunt ex hominibus. Conue-
nient omnes: stabunt et pauebunt: et con-
fundentur simul. Sabe ferrarius lima o-
peratus est: in prunis et in malleis for-
mauit illud: et operatus est in brachi-
o fortitudinis sue. Effuriet et deficiet:
non bibet aqua et lassescet. Artifex li-
gnari⁹ egreditur norma: formauit illud
in runcina. Fecit illud in angularibus:
et in circulo formauit illud: et fecit yma-
ginem viri quasi speciosum hominem
habitatem in domo. Succidit cedros:
tulit ilicem et quercu que steterat inter
ligna saltus. Platanum pinu qua plu-
uia nutreuit: et facta est hominibus in
foru. Bumpit ex eis et calefactus est:
et succendit et coxit panes: de reliquo
autē operat⁹ est deus et adorauit: fecit
sculptile et curuat⁹ est autē illud. Me-
dium eius combussit igni: de medio
eius carnes coxit. Comedit pulmentu
et saturatus ē: et calefactus est et dixit.
Bah calefact⁹ sum: vidi foru. Reliquu
autē eius deus fecit et sculptile sibi. Cur-
uatur autē illud: et adorat illud et ob-
secrat dicens. Libera me: quia deus me-
us es tu. Nescierunt neque intellexerunt.
Obliti enim sunt ne videant oculi eorū:
et ne intelligant corde suo. Non reco-
gitant in mente sua: neque cognoscunt
neque sentiunt ut dicant. Medietate ei⁹
combussit igni. et coxi sup carbonem e-
ius panes. Coxi carnes et comedi: et
de reliquo eius ydolum faciā. Ante
runcu ligni pōdam. Pars ei⁹ cinis
est. Cor insipiens adorabit illud: et
non liberabit animā suā. neque dicet.
forte mendaciū est in deitē mea. Me-
mento horū iacob et israel: quoniam

seruus me⁹ es tu. Formauit te: seruus
meus es tu. Israel nō obliuiscaris
mei. Deleui ut nubē iniquitates tuas:
et quasi nebulā peccata tua. Reuertere
ad me: quoniam redemi te. Laudare reli-
quoniam misericordiā fecit dñs: iubilā-
te extrema terre. Resonate montes lau-
dationem: saltus et omne lignu eius.
Quoniam redemit dñs iacob: et israel
glorietur. Hec dicit dñs redemptor
tuus: et formator tuus ex utero. Ego do-
minus faciens omnia: extendens celos
solus. Stabilis terrā et nullus me-
rui: irrita faciēs signa dñm: et ardo-
los in furore vertens. Conuertēs sapiētes
retro: et sciētiā eorū stultā faciens.
Suscitās verbu serui sui: et consiliū
nūtorū suorū cōplēs. Qui dico iheru
habitaberis: et ciuitatibus iude edi-
ficabimini: et deserta eius suscitabo.
Qui dico profundo desolare: et flu-
mina tua arefaciam. Qui dico cyro
pastor me⁹ es: et omnē volūtate meā
complebis. Qui dico iherusalem edi-
ficaberis: et tēplo fūdaberis. *c. xlv.*

Rec dicit dñs cōsilio meo cyro cui⁹
comprehendi deitē ut subiciam
ante faciem eius gentes: et dorsa re-
gum rectā. Et aperiam corā eo ianuās:
et porte nō claudentur. Ego ante te i-
bo: et gloriosos terre humiliabo. Por-
tas ereas cōteram: et vedes ferros con-
fringā. Et dabo tibi thesauros abscon-
ditos et archana secretorū: ut scias qā
ego dñs. q uoco nomē tuū deus isra-
hel: propter seruū meū iacob et israel
electū meū. Et vocaui te nocte tua: as-
similaui te: et nō cognouisti me. Ego
domin⁹: et non est ap̄lius. Extra me
non est deus. Accinxi te et nō cognou-
isti me. ut sciant hī qui ab ortu solis.
et qui ab occidente quoniam absq; me

non est deus. Ego dominus et non est
alter, formans lucem et creans tenebras;
faciens pacem et creans malum. Ego
dominus faciens omnia hec. Exorate
celi desuper et nubes pluant iustitiam: ape-
riatur terra et germinet saluatorem: et
iustitia oriatur simul, ego dominus creavi
eum. **U**e qui contradicit fictori suo: testa
de sanctis terre. Nunquid dicit lutum
figulo suo: quid facis: et opus tuum absque
manibus est? **U**e qui dicit patri quid ge-
neras: et mulieri quid parturis. Hec
dicit dominus sanctus israel: plastes eius.
Gentura interrogate me super filios
meos: et super opus manuum mearum man-
date michi. Ego feci terram: et hominem su-
per eam creavi. Ego, et manus mee te-
tenderunt celos: et omni militie eorum
mandavi. Ego suscepi eum ad iustitiam:
et omnes vias eius dirigam. **I**pe edi-
ficabit civitatem meam: et captivitatem
meam dimittet: non in pretio neque in mu-
neribus: dicit dominus deus exercituum. **H**ec di-
xit dominus. **L**abor egypti et negociatio ethi-
opie et sabaim viri sublimis: ad te transi-
bunt et tui erunt, et post te ambulabunt.
Vincti manibus pgent: et te adora-
bunt: teque deprecabuntur. **T**antum in te est
deus: et non est deus absque te. Vere tu
es deus absconditus: deus israel salua-
tor. **C**onsuli sunt et erubuerunt omnes
simul: abierunt in confusione fabrica-
tores eorum. **I**srael saluatus est in do-
mino salute eterna. **N**on confundemi-
ni et non erubescitis usque in seculum secu-
li: quia hec dicit dominus creans celos. **I**pe
deus formans terram et faciens eam: ipse
plastes eius. **N**on in vanum creavit eam:
ut habitaretur formavit eam. Ego do-
minus: et non est alius. **N**on abscon-
dito locutus sum: in loco terre tenebroso.
Non dixi semini iacob frustra: quare me.

Ego dominus loquens iustitiam: an-
nuntiatis recta. **C**ongregamini et veni-
te: et accedite simul qui salvati estis ex
gentibus. **R**escierunt quoniam levavit signum
sculpture sue: et rogant dominum non sal-
uantem. **A**nnuntiate et venite: et consili-
amini simul. **Q**uis auditum fecit hoc
ab initio? tunc predixi illud. **N**unquid
non ego dominus: et non est ultra de-
us absque me? **D**eus iustus et salvans
non est pater me. **C**onvertimini ad me
et salvi eritis omnes fines terre: quia
ego deus et non est alius. **I**n memetipso
iuravi: egredietur de ore meo iusticie
verbum: et non reuertetur: quia michi
curuabitur omne genu: et iurabit o-
mnis lingua. **E**rgo in domino dicet.
Nee sunt iusticie et imperium. **A**d eum
venient: et confundentur omnes qui
repugnant ei. **I**n domino iustificabitur
et laudabitur omne semine israel. **C. xlii.**

Confractus est bel coarctatus est nabo:
facta sunt simulacra eorum bestias
et iumentis. **O**nera uestra graui pon-
dere usque ad lassitudinem rotabuerunt:
et contrita sunt simul. **N**on potuerunt
saluare portantem: et anima eorum in ca-
ptivitatem ibit. **A**udite me domus
iacob: et omne residuum domus israel. **Q**ui
portamini a meo utero: qui gestamini
a mea vulua. **V**sque ad senectutem ego ipe:
et usque ad senectutem ego portabo. **E**go fe-
ci et ego feram: et ego portabo et salua-
bo. **C**ui assimilastis me et adequastis:
et comparastis me et fecistis similem.
Qui confectis aurum de sacculo: et argen-
tum statera ponderatis. **C**onducetes
artificem ut faciat deum: et prouent et
adorant. **P**ortant illum in humeris
gestantes: et ponentes in loco suo. **E**t
stabit: ac de loco suo non mouebitur.
Verum et cum clamauerint ad eum non

audiet: de tribulatione nō saluabit e-
os. Memento istud & confundamini:
redite p̄uacatores ad cor. Recordamini
p̄oris seculi quoniam ego sum de⁹
et nō est ultra deus: nec est similis mei
annūciāns ab egordio nouissimum:
et ab initio q̄ necdū facta sūt. Dices
cōsiliū meum stabit: & om̄s volūtas
mea fiet. Vocatus ab oriente iustum:
et de terra longinqua uicū volūtatē
mee. Et locutus sum & adducā illud:
creauī et faciā illud. Audite me duro
corde: qui longe estis a iusticia. Pro-
pe feci iusticiā meā: nō elōgabit: et sal⁹
mea nō morabitur. Dabo i syon salu-
tem: et israel gloriā meā. *Mal. xlvii.*

Descende: sede in puluere uirgo fi-
lia babilon: sede in terra. Non
est solū filie caldeoꝝ: quia ultra non
vocaberis mollis et tenera. Tolle mo-
lam et mole farinā: demuda turpitudi-
nem tuā. Discooperi humerū: reuela-
tura: et sicut flumina. Reuelabit igno-
minia tua: et videbit obprobriū tuū.
Ultionē rapiā: et nō resistet michi ho-
mo. Redemptor noster dñs exercitū: no-
men illi⁹ laud⁹ israel. Sede tacens &
intra in tenebras filia chaldeoꝝ: quia
non vocaberis ultra domina regno-
rum. Iratus sum sup̄ pplm̄ meū: cōta-
minauī hereditatem meā. Et dedi eos
in manu tua: nō posuisti eis misericor-
dias. Sup̄ senem aggravasti iugum
tuū valde: & dixisti. In sempiternū ero
domina. Non posuisti hec sup̄ cor tuū:
neq; recordata es nouissimi tui. Et nūc
audi hec delicata: et habitans cōfiden-
ter: que dices i corde tuo ego sū: et nō ē
preter me āplius. Non sedebis uidua:
et ignorabo sterilitatem. Venient tibi
duo hec subito in die una: sterilitas et
uiduitas. Vniuersa uenerunt super te

propter multitudinē maleficioꝝ tuo-
rum: et p̄pter duriciā incantatoꝝ tuo-
rum vehementē. Et fiduciā habuisti in
malicia tua: et dixisti. Non est qui vi-
deat me. Sapientia tua et sciētia tu-
a hec decepit te. Et dixisti in corde tu-
o. Ego sum: et p̄ter me non est altera.
Veniet sup̄ te malū: et nescies ortum
ei⁹: et irruet sup̄ te calamitas quā nō
poteris epiare. Veniet sup̄ te repente
misericordia quā nescies. Ita cū incantato-
ribus tuis & cum multitudine malefi-
cioꝝ tuorū in quibus laborasti ab ado-
lescentia tua: si forte qd̄ p̄lit tibi: aut
si possis fieri fortior. Defecisti in multi-
tudine cōsilioꝝ tuorū. Breuit et saluet
te augures celi qui contemplabantur
sydera et supputabāt menses: ut ex eis
annūciarent uetura tibi. Ecce facti sūt
q̄si stipula: ignis combussit eos. Nō
liberabūt animā suā de manu flāme:
nō sūt prunę quibz calefiāt: nec for⁹
ut sedeāt ad eū. Sic facta sūt tibi: i q̄bul-
cunq; laboraueras. Negociatores tui
ab adolescentia tua: unusquisq; i uia su-
a errauerūt, nō ē q̄ saluet te. *Mal. xlviii.*

Audite hec domus iacob qui vo-
cāmini nōie israel & de aquis
iuda regitis: qui iuratis in nōie dñi: et
dei israel recordamini: non in ueritate
neq; in iusticia. De cinitate enim san-
cta vocati sunt: et sup̄ deū israel cōsta-
biliti sunt. Domini⁹ exercitū nomen
eius. Priora ex tunc annūciaui et ex
ore meo egerūt: & audita feci ea: repen-
te operatus sum et uenerūt. Scīui etiā
quia dur⁹ es tūc: et uerius tuus fere⁹
teruix tua et frōs tua creta. Predixi tibi
ex tūc: anteq; uenirent indicāui tibi: ne
forte diceret ydola mea fecerūt hec: et
sculpilia mea et cōflatilia mea mada-
uerunt ista. Que audisti uide omnia.

Vos autem non annūciastis. Audi-
ra feci tibi noua ex tunc: et conseruata
que nescis. Modò creata sunt et non
ex tunc: et ante diem. et non audisti ea:
ne forte dicas ecce cognoui ea. Neque
audisti neque cognouisti: neque ex tunc
apta est auris tua. Scio enim quia
pauaricas pauaricaberis: et transgressor
ex ueteris uocaui te. Propter nomen
meum longe faciam furorē meum: et laude
mea infrenabo te ne intereas. Ecce re-
coxi te sed non quasi argentum: elegi te in
camino paupertatis. Propter me propter
me faciam: ut non blasphemem: et glori-
am meam alteri non dabo. Audi me ia-
cob: et israel quem ego uoco. Ego ipse:
ego primus et ego nouissimus. Man-
us mea fundauit terram: et dextera
mea mensa est celos. Ego uocabo eos:
et stabunt simul. Congregamini omnes
uos et audite. Quis de eis annuncia-
uit hec? Dominus dilexit eum: faciet
uoluntatem suam in babilone: et brachi-
um suum in chaldeis. Ego ego locutus
sum et uocaui eum: adduxi eum: et di-
recta est uia eius. Accedite ad me: et au-
dite hoc. Non a principio in abscondito
locutus sum. Ne tempore antequam fieret
ibi eram: et nunc dominus deus misit me et
spiritus eius. Hec dicit dominus deus redem-
ptor tuus sanctus israel. Ego dominus deus
tuus docui te uilia: gubernas te in
uia qua ambulas. Quia attendisses
mandata mea. Facta fuisset sicut flumen
pax tua: et iusticia tua sicut gurgites
maris. Et fuisset quasi harena sementi-
tuum: et stirps uteri tui ut lapilli eius.
Non interisset et non fuisset attritum
nomen eius a facie mea. Egredimini
de babilone: fugite a chaldeis. In uoce
exultationis annunciate: auditum facite
hoc: et ferte illud usque ad extremam terram.

Dirite. Redemio dominus seruum suum ia-
cob. Non sitierunt in deserto cum educeret
eos. Aquam de petra produxit eis: et scindit
petram et fluxerunt aque. Non est pax
impijs dicit dominus. **c. xlix.**

Audite insule: et attendite populi de-
luge. Dominus ab utero uoca-
uit me: de utero matris mee recordatus
est nominis mei. Et posuit os meum
quasi gladium acutum: in umbra manus
sue protegit me: et posuit me sicut sagittam
electam. In pharetra sua abscondit me:
et dixit michi. Seruus meus es tu israel:
quia in te glorificabor. Et ego dixi. In-
uacuum laboraui: sine causa et uane
fortitudinem meam consumpsi. Ergo iudi-
cium meum cum domino: et opus meum cum deo
meo. Hec dicit dominus formans me ex utero
seruum sibi: ut reducam iacob ad eum:
et israel ad eum congregabitur. Et glori-
ficatus sum in oculis domini: et deus meus
factus est fortitudo mea. Et dixit. Pa-
rum est ut sis michi seruus ad suscita-
das tribus iacob: et feces israel conuertendas.
Ecce dedi te in lucem gentium: ut sis sa-
lus mea usque ad extremum terre. Hec di-
xit dominus. redemptor israel. sanctus eius:
ad contemptibilem animam ad abominatam
gentem ad seruum dominorum. Reges ui-
debunt et resurgent principes: et adora-
bunt propter dominum quia fidelis est: et san-
ctum israel quod elegit te. Hec dicit dominus. In
tempore placito exaudiuisti te: et in die
salutis auxiliatus sum tui. Et seruauisti
te et dedi te in fedus populi. ut suscitares
terram et possideres hereditates dissipatas:
ut diceret hijs qui uindi sunt regi-
te: et hijs qui in tenebris reuelamini. Su-
per uias pascuntur: et in omnibus pla-
nis pascua eorum. Non esurient neque si-
tient: et non periet eos estus et sol: quia
misericors eorum reget eos. et ad fontes

aquas potabit eos. Et ponā omnes montes meos in viā: et semite mee exaltabunt. Ecce isti de longe venient: et ecce illi ab aquilone et mari: et isti de terra australi. Laudate celi et exultet terra: iubilare montes laudē: quia consolatus est dñs p̄p̄m suū et pauperū suū miserabitur. Et dixit syon. Dereliquit me dñs: et domin⁹ oblit⁹ est mei. Nunquid obliuisci potest mulier infantem suū: ut nō misereat filio uteri sui? Et si illa oblita fuerit: ego tamen nō obliuiscar tuū. Ecce in manib⁹ meis descripsi te: muri tui coram oculis meis semp. Venerūt destructores tui: destructores te et dissipātes a te egibūt. Leua in circuitu oculos tuos et vide: omnes isti cōgregati sunt: venerūt tibi. Vnde ego dicit dñs: quia omnibus hīs velut ornamento vestieris: et circūdabis tibi eos sicut sponsa. Quia deserta tua et solitudines tue et terra ruine tue nūc angustauerūt pre habitatorib⁹: et lōge fugabunt qui absorbebāt te. Adhuc dicent in aurib⁹ tuis filij sterilitatis tue. Angustus est michi locus: fac spaciū michi ut habitem. Et dices in corde tuo. Quis michi genuit istos? Ego sterilis et nō pariens: trāsmigrata et captiua: et istos quis enutrit? Ego destituta et desolata: et isti ubi hīc erāt? Hec dicit dñs de⁹. Ecce leuabo ad gētes manum meā: et ad p̄p̄os exaltabo signū meū. Et afferent filios tuos in ulnis: et filias tuas sup humeros portabūt. Et erūt reges nurrīj tui: et regine nutrices tue. Vultu in terra dimisso adorabūt te: et puluere pedū tuorū lingent. Et scies quia ego dñs: sup quo non confundent qui expectant eū. Nunquid tolletur a forti prēda: aut qd captum fuerit a robusto saluum esse poterit?

Quia hec dicit dñs. Equidē et captiuitas a forti tolletur: et qd ablatū fuerit a robusto saluabitur. Eos vero qui iudicauerūt te ego iudicabo: et filios tuos ego saluabo. Et tribabo hostes tuos carribus suis: et quasi musto sanguine suo inebriabuntur. Et sciet omnis caro quia ego dominus saluans te: et redemptor tuus fortis iacob. **c. l.**

Nec dicit dñs. Quis est hic liber repudiij matris vestre: quo dimisi eam? Aut quis est reditor meus: cui vendidi vos? Ecce in iniquitatibus vestris venditi estis et in scelerib⁹ vestris dimisi matrem vram: quia veni et nō erat vir: vocaui et nō erat qui audiret. Nunquid abbreviata et parua facta est manus mea ut nō possim redimere: aut nō est in me virtus ad liberandum? Ecce in increpatione mea desertum faciā mare: ponā flumina in sicum. Coputrescēt pisces sine aqua: et morient⁹ in siti. Induā celos tenebris: et laccū ponā operimentū eorū. Domin⁹ dedit michi linguā eruditā: ut sciam sustentare eū q̄ lassus est verbo. Erigit mane mane erigit michi aurē: ut audiam quasi magistrū. Dominus deus aperuit michi aurē: ego autem nō contradico: retrorsum non abi. Corp⁹ meū dedi p̄cipientibus et genas meas vellentibus: faciem meā nō auerti ab increpantibus et conspuentibus. Dñs deus auxiliator meus: ideo non sum confusus. Ideo posui faciem meā ut petra durissimā: et scio quoniam non confundar. Iuxta ē q̄ iustificat me. Quis contradicit michi? Item⁹ simul. Quis est aduersari⁹ meus? Accedat ad me. Ecce dñs deus auxiliator me⁹. Quis est qui cōdemnet me? Ecce omnes quasi vestimentū cōterent: et mea comedet eos.

Isaias

Quis ex vobis timens dñm audiens
vocē serui sui? Quis ambulavit in te-
nebris: et non est lumen ei? Speret in
nomine domini: et innitatur sup deū
suū. Ecce vos omnes accēdentes ignē.
accēditi flāmis: Ambulate in lumi-
ne ignis vestri: et in flāmis quas suc-
cendistis. De manu mea factū est hoc
vobis. In doloribus dormietis. **cl.**

Audite me q̄ sequimini qđ iustū
est: et queritis dñm. Attendite
ad petra vnde excisi estis: et ad cavernā
laci de qua p̄cisi estis. Attendite ad a-
braham patre vestrū: et ad saram que
peperit vos. Quia unū vocavi eū: et
benedixi ei: et multiplicavi eum. Cōso-
labitur ergo dñs syon: et cōsolabitur
omnes ruinas eius. Et ponet desertū
eius quasi delicias: et solitudinē eius
quasi ortū dñi. Gaudium et leticiā inue-
nietur in ea: gratiarū actio et vox lau-
dis. Attendite ad me p̄p̄s meus: et
tribus mea me audite. Quia lex a me ex-
iit: et iudiciū meū in lucem p̄p̄orū re-
quiescet. Prope ē iustus me: egressus
est saluator meus: et brachia mea po-
pulos iudicabunt. Me insule expecta-
bunt: et brachiū meū sustinebūt. Leva-
te in celū oculos vestros: et videte sub
terra deorsum. Quia celi sicut fum⁹ li-
quescunt: et terra sicut vestimentū atte-
retur: et habitatores ei⁹ sicut hec interi-
bunt. Salus autē mea in sempiternū
erit: et iusticia mea non deficiet. Audi-
te me qui scitis iustū: p̄p̄s me⁹ lex me-
a i corde eorū. Nolite timere obprobri-
um hominū: et blasphemias eorū ne
metuatis. Sicut enim vestimentū sic
comedet eos vermis: et sicut lanā sic
devorabit eos tinea. Salus autē mea
in sempiternū erit: et iusticia mea i ge-
nerationes generationum. Consurge

consurge: induere fortitudinē brachi-
um dñi. Consurge sicut in diebus anti-
quis: in generationibus seculorū. Num-
quid non tu percussisti superbum: vulne-
rasti draconē? Numquid non tu sicca-
sti mare: aquam abyssi vehementis?
Qui posuisti pfundū maris viā: ut
transirent liberati. Et nūc q̄ redempti
sunt a dño reuertentur: et venient in sy-
on laudātes: et leticia sempiterna su-
per capita eorū. Gaudium et leticiā tene-
bunt: fugiet dolor et gemit⁹. Ego ego
ipse cōsolabor vos. Quis tu ut time-
res ab homine mortali et a filio ho-
minis: qui quasi fenu ita arefcet? Et
oblit⁹ es domini factoris tui qui tene-
dit celos et fundavit terrā: et formidasti
ingiter tota die a facie furoris eius q̄
te tribulabat: et parauerat ad p̄dendū.
Ubi nūc est furor tribulātis? Cito ve-
niet gradieus ad aperiedū: et non
interficiet usq; ad internecionē: nec de-
ficiet panis eius. Ego enim sum dñs
deus tuus qui conturbo mare et intu-
mescent fluctus eius: dominus exerci-
tū nomen meū. Posui verba mea in
ore tuo: et i om̄bra man⁹ mee p̄tegi te:
ut plātes celos et fundes terrā: et dicas
ad syon. p̄p̄s me⁹ es tu. Leuare eleua-
re: consurge iherlm: q̄ bibisti de manu
dñi calicē ire ei⁹. Usq; ad fundū cali-
cis soporis bibisti: et potasti usq; ad fe-
ces. Non ē qui sustentet eā ex omnibus
filijs quos genuit: et non ē qui appre-
hendat manū eius ex omnibus filijs
quos enutrit. Duo sunt q̄ occurre-
runt tibi. Quis contristabitur sup te?
Vastitas et cōtricio et fames et gladi-
us: quis cōsolabitur te? Filij tui p̄ie-
cti sūt: dormierūt in capite omniū viarū
sicut bestia illaqueata: pleni indigna-
tione domini. increpatione dei tui.

Audire audi hoc paupula. et ebria non a vino. Nec dicit dominator tuus dñs: et deus tuus qui pugnavit p populo suo. Ecce tuli de manu tua calicem soporis: fundum calicis indignationis mee. Non adiciā ut bibas illum ultra. Et ponam illum in manu eorum qui te humiliaverunt: et dixerunt anime tue incurvare ut trassemus, et posuisti ut terram corpus tuū: et quasi viam trasemibus. *clm.*

Consurge consurge: induere fortitudinem tua syon. Induere vestimenta glorie tue iherusalē civitas sancta: quia non adiciet ultra ut ptransat per te incircūcisus et immundus. Excutere de pulvere: consurge sede iherlm. Solue vincula colli tui captiva filia syon: quia hec dicit dñs. Gratis venundati estis: et sine argēto redimamini. Quia hec dicit dñs dñs. In egiptū descendit ppls meus in principio ut colonus esset ibi: et absit absq; ulla causa rationali est eū. Et nunc qd michi est hic dicit dñs: Quoniam ablat⁹ ē pls me⁹ gratis. Dominatores ei⁹ inique agunt dicit dñs: et iugiter tota die nomen meū blasphemant. Propter hoc sciet pls meus nomen meū in die illa: quia ego ipse qui loquebar ecce assum. Quā pulcri sup mōtes pedes ānunciantis et pdicantis pacem: ānunciantis bonū pdicantis salutem. dicentis syon. Regnabit deus tuus. Vox speculator tuor. Levaverūt vocē: simul laudabūt: quia oculo ad oculū videbūt. cum cōverterit dñs syon. Gaudete et laudate simul deserta iherusalē: quia consolatus est dñs pplm suū: redemit iherusalē. Paravit dñs brachiū sanctum suū i oculis omnium gentiū: et videbūt omnes fines terre salutare dei

nri. Recedite recedite. cēte inde: pollutū nolite tāgere. Exite de medio ei⁹: munda ministri qui fecistis vasa dñi. Quoniam non in tumultu cēbitis: nec in fuga properabitis. Precedet enim vos dñs: et cōgregabit vos deus israhel. Ecce intelliget suus me⁹: exaltabit et eleabitur: et sublimis erit valde. Sicut obstupuerūt sup te multi: sic inglorius erit iter viros aspici⁹ ei⁹ et forma ei⁹ iter filios hōm. Iste asperget gētes multas: sup ipm cōstinebūt reges os suū. Quia quibz nō ē narratū de eo videbunt: et q non audierunt cōtemplati sūt. *clm.*

Quis credidit auditui nostro: et brachiū dñi cui revelatū est? Et ascendit sicut virgultū corā eo: et sicut radix de terra siccanti. Non est species ei neq; decor. Et vidimus eum et non erat aspectus: et desideravimus eum despectū et novissimū viros: virū dolorum et scientem infirmitatē. Et qsi absconditus vultus ei⁹ et despectus: unde nec reputavim⁹ eum. Vere languores nostros ipse tulit: et dolores nros ipse portavit. Et nos putavim⁹ eum quasi leprosum: et percussim⁹ a deo et humiliatū. Ipse aut vulnerat⁹ ē ppter iniquitates nostras: attritus est ppter scelera nostra. Disciplina pacis nostre sup eum: et liuore eius sanati sumus. Omnes nos qsi oves erravim⁹: unusquisq; in viā suā declinavit: et dñs posuit in eo iniquitatem omnium nostrū. Oblatus est quia ipse voluit: et non aperuit os suū. Sicut ovis ad occisionem ducetur: et quasi agnus coram tondentē obmutescet: et nō aperiet os suū. De angustia et de iudicio sublatus est. Generationē eius quis enarrabit? Quia abscessus est de terra viventium. Propter scelus ppli mei percussi

eum. Et dabit impios p sepultura et
diuitē pro morte sua: eo q iniquitatē
non fecerit. neq; dolus fuerit in ore ei⁹:
et dñs voluit cōterere eū i infirmitate.
Si posuerit pro peccato animā suā vi-
debit semen longeuū: et volūtas dñi
in manu eius dirigeretur. Pro eo q la-
borauit anima ei⁹: videbit et satura-
bitur. In scientia sua iustificabit ipse
iustus seruos meos multos: et iniqui-
tates eorū ipse portabit. Ideo dispiciā ei
plurimos: et fortū diuider spolia: p eo
q tradidit i mortē animā suā: et cū sce-
leratis reputat⁹ ē. Et ipse pcca multorū
tulit: et p tñsgressorib⁹ rogauit. *chm. vent*

Lauda sterilis que non paris: de-
ranta laudē et hinni que nō pa-
rietis: quoniā multi filij deserte magis
q̄ eius que habet virum dicit domi-
nus. Dilata locū tentoriū tui: et pelles
tabernaculorū tuorū extende: ne parcas.
Longos fac funiculos tuos: et clauos
tuos cōsolida. Ad dexterā enim et ad
leuam penetrabis: et semen tuū gentes
hereditabit: et ciuitates desertas inha-
bitabit. Noli timere quia non cōsum-
deris neq; erubescas. Non enim te pu-
debit: quia confusione adolescentie
tue obliuisceris: et obprobriū viduita-
tis tue non recordaberis āplius. Quia
dominabitur tui qui fecit te: domin⁹
exercitū nomē eius: et redemptor tu⁹
sāctus isrl. Deus omnis terre vocabi-
tur. Quia ut mulierem derelictā et me-
rentem spiritu vocauit te dñs: et ux-
orem ab adolescentia abiectā. Dixit de-
us tuus. Ad pundum in modico de-
reliqui te: et in miserationib⁹ magnis
cōgregabo te. In momento indigna-
tionis abscondi faciē meā parumper
ate: et i misericordia sempiterna miser-
tus sum tui. Dixit redemptor tu⁹ dñs.

Sicut in dieb⁹ noe istud michi est: cui
iurauī ne inducerem aquas ultra su-
pra terrā: sic iurauī ut nō irascar tibi
et nō inceper te. Montes enī cōmoue-
buntur: et colles cōtremiscent: misericor-
dia aut mea nō recedet a te: et sed⁹ pa-
cis mee non mouebitur. Dixit mise-
rator tuus dñs. Pericula tempesta-
te conuulsa absq; ulla consolatione:
ecce ego stetiā per ordinem lapides tu-
os: et fundabo te in saphiris. Et po-
nam iaspide pugnacula tua: et por-
tas tuas in lapides sculptos: et omnes
terminos tuos in lapides desiderabi-
les: uniuersos filios tuos doctos a do-
mino: et multitudinē pacis filijs tuis:
et iniusticia fundaberis. Recede procul
a calumnia quia nō timebis: et a pa-
uere: q̄a nō appropinquabit tibi. Ecce
accola veniet qui nō erat tecū: adue-
na quondā tuus adiugetur tibi. Ecce
ego creauī fabrum sufflantem in igne
prunas: et proferentem vas in opus
suū: et ego creauī interfectorē ad disp-
dendū. Minue vas qd fidum est: con-
tra te non dirigeretur: et omnē linguā
resistentē tibi i iudicio iudicabis. Hec
est hereditas serudrum domini: et iu-
sticia eorū apud me dicit domin⁹. *c. lv.*

Omnes sitientes venite ad aquas:
et qui nō habetis argentū ppera-
te. Emite et cōedite: venite emite absq;
argento. et absq; ulla cōmutatione vi-
num et lac. Quare appenditis argen-
tum nō i panib⁹: et laborem uesterū nō
in saturitate? Audite audientes me
et comedite bonū: et delectabitur in tras-
situdine anima uestra. Inclinate au-
rem uestā et venite ad me: audite et ui-
uet anima uestra, et feciā vobiscū pa-
ctum sempiternū: misericordias deuī
fideles. Ecce testem pplis dedi eū: ducē

Saluū

ac preceptorē gentibz. Ecce gentē quā
nescietis vocabis: et gentes q̄ non co-
gnouerunt te ad te current. ppter dñm
deū tuū ⁊ sandū isrl: quia glorificauit
te. Querite dñm dū inueniri potest: in-
uocate eū dū ppe est. Derelinquat im-
pius viam suam: ⁊ vir iniquus cogi-
tationes suas: et reuertatur ad dñm ⁊
miserebitur eius: et ad deū nostrū quo-
niā multus est ad ignoscendū. Non
enim cogitationes mee cogitationes
vestre: neq; vie vestre vie mee dicūt dñs.
Quia sicut exaltantur celi a terra sic ex-
altate sunt vie mee a vñs vñs: ⁊ cogi-
tationes mee a cogitationibz vestris.
Et quomō descendit ymber et nix de ce-
lo ⁊ illuc ultra non reuertitur: sed ineb-
riat terram et infundit eam et germi-
nare eā facit et dat sementi sereni et pa-
nem comedenti: sic erit verbum meū qđ
egredietur de ore meo. Non reuertetur
ad me vacuū: sed faciet quicūq; voluit:
et prosperabitur in hñs ad q̄ misi illud.
Quia in leticia egrediemini: et in pace
deducemini. Montes ⁊ colles cātabūt
corā vobis laudem: et omnia ligna re-
gionis plaudēt manu. Pro saluica
ascendit abies: et p vertice crescet mir-
tus. Et erit dominus nominatus in
signū eternū: qđ non auferetur. **c. lvi.**

Rec dicit dñs. Custodite iudiciū
et facite iusticiā: quia iuxta ē sa-
lus mea ut veniat: et iusticia mea ut
reueletur. Beatus vir qui facit hoc: et
filius hoīs qui apprehenderit istud, cu-
stodiet sabbatū ne polluat illud: cu-
stodiet manus suas ne faciat omne
malū. Et nō dicat filius aduene qui
adheret dño dicens: separatione diui-
det me dñs a ppo suo. Et nō dicat eu-
michus: ecce ego lignū aridū. Quia
hec dicūt dñs eunuchis q̄ custodierint

sabbata mea: ⁊ elegerint que volui. et
retuerint fedus meū. Dabo eis in do-
mo mea et in muris meis locū: et no-
men meū a filiis et filiabus. Nomen
sempiternū dabo eis: qđ nō peribit. Et
filios aduene qui adherent domino
ut colant eum: ⁊ diligant nomē ei⁹ ut
sint ei in seruis. Omne custodientem
sabbatū ne polluat illud et retentem
fedus meū: adducā eos in mōtem san-
ctum meū. et letificabo eos in domo
orationis mee. Locusta eorū et victi-
me eorū placebūt michi sup altari me-
o: q̄a dom⁹ mea dom⁹ orationis vo-
cabūt cunctis pplis. Ait dominus de⁹
qui cōgregat dispersos israhel. Adhuc
congregabo ad eum congregatos ei⁹.
Omnes bestie agri venite ad deuoran-
dum: vniuersę bestie saltus. Specula-
tores ei⁹ ceci omnes: nescierūt vniuer-
si canes muti nō valētes latrare: vidē-
tes vana. Dormientes et amantes so-
mnia: et canes impudētissimi nescierūt
saturitatem. Ipsi pastores ignorauē-
runt intelligentiā: omnes in viā suā
dedinauerunt: unusquisq; ad auarici-
am suam a summo usq; ad nouissi-
mum. Venite sumamus vinum et
impleamur ebrietate: et erit sicut ho-
die sic et cras: et multo amplius. **c. lvii.**
Iustus perit ⁊ nō est qui recogitet in
corde suo: et viri misericordie colligun-
tur: quia nō est qui intelligat. A facie
enī mi licie collectus ē iustus. Veniat
pax: requiescat in cubili suo. q̄ ambu-
lauit in directione sua. Vos autē acce-
dite huc filij angurariis: semē adul-
teri et fornicarie sup quē iurastis: super
quē dilatastis os. et creastis linguā.
Annū nō vos filij scelesti. semē men-
dax: q̄ cōsolamini in dijs subter omne
lignū frondosū immolātes paruulos

in torrentibus subter imminentes petras.
In partibus torrentis para tua: hec
est fors tua. Et ipse effudisti libamen:
obtulisti sacrificium. Numquid super hijs
non indignabor? Super montem excel-
sum et sublimem posuisti cubile tuum: et
illuc ascendisti ut immolares hostias.
Et post ostium et retro postem posuisti
memoriale tuum: quia iuxta me discoope-
ruisti et suscepisti adulterum. Dilatasti
cubile tuum: et pepigisti cum eis sedus. Di-
legisti stratum eorum manu aperta: et cona-
sti te regio unguento: et multiplicasti
pinguentia tua. Misisti legatos tuos
procul: et humiliata es usque ad infe-
ros. In multitudinem vię tue laborasti:
non dixisti quiescere. Vitā manus tue
inuenisti: propterea non rogasti. Pro
quo sollicita timuisti. Quia mentita es
et mei non es recordata: neque cogitasti
in corde tuo quia ego tacens et quasi
non videns et mei oblita es. Ego an-
nuntiabo iusticiam tuam: et opera tua non
proderunt tibi. Cum clamaueris liberent
te congregati tui. Et omnes eos aufe-
ret ventus: tollet aura. Qui autem fidu-
ciam habet mei hereditabit terram: et possi-
debit montem sanctum meum: et dicam. Vi-
am facite: prebere iter: declinate de san-
cta: auferte offendicula de via populi mei.
Quia hec dicit excelsus et sublimis ha-
bitans eternitatem et sanctum est nomen e-
ius. in excelsis et in sancto habitans: et
cum contrito et humili spiritu: ut vivifi-
cet spiritum humilium et vivificet cor contri-
torum. Non enim in sempiternum ligabo
neque usque ad finem irascar: quia spiritus
a facie mea egredietur et faciam ego fla-
tus. Propter iniquitatem auaricie eius
iratus sum: et percussit eum. Abscondi:
et indignatus sum. Et abiit merens in
via cordis sui. Vias eius vidi et sanavi

eum: et reduxi eum: et reddidi consolati-
ones ipsi et lugentibus eius. Creavi fru-
ctum labiorum pacem: pacem ei qui lon-
ge est: et qui prope dixit dominus: et sanavi e-
um. Impius autem quasi mare feruens quod
quiescere non potest: et redundat flu-
ctus eius in circumrotationem et lutum. Non est
pax impijs dicit dominus meus. **c. lvi.**

Qlama. ne cesses: quasi tuba exalta
vocem tuam et annuncia populo meo
scelerata eorum: et domui iacob peccata
eorum. Ne etenim de die in diem querunt
et scire vias meas volunt: quasi gressus
que iusticiam fecerit: et quasi iudicium dei sui
non dereliquerit. Rogant me iudicia
iusticie: appropinquare deo volunt. Qua-
re ieiunavi? et non aspersisti: humili-
avi? animas nostras et nescisti? Ecce
in die ieiunij vestri invenitur voluntas
vestra: et omnes debitores vestros re-
petitis. Ecce ad lites et contentiones ie-
iunatis: et percutitis pugno impię. No-
lite ieiunare sicut usque ad hanc diem:
ut audiat in excelsis clamor vester.
Numquid tale est ieiunium quod elegi: per di-
em affligere hominem animam suam?
Numquid contorquere quasi circulum caput
suum: et sacco et cinere sternere? Numquid
istud vocatum ieiunium. et diem acceptabilem
domino? Nonne hoc est magis ieiunium
quod elegi? Dissolve colligationes impi-
etatis: solve fasciculos deprimentes.
Dimitte eos qui contradi sunt liberos:
et omne onus dirupe. Frange esurienti
panem tuum: et egrotos vagosque induc in
domum tuam. Cum videris nudum operi eum:
et carnem tuam ne despicias. Tunc erum-
pet quasi mane lumen tuum: et sanitas
tua cito orietur. Et anteibit faciem tuam ius-
ticia tua: et gloria domini colliget te. Tunc
invocabis et dominus exaudiet: clamabis:
et dicet ecce assum. Si abstuleris de medio

quia misericors sit dominus deus tuus

tui carchediā: et delictis extendere digitū.
et loqui qđ nō pdest. Cū effuderis esu-
rienti animā tuā. et animā afflictam
repleueris: orietur in tenebris lux tua:
et tenebre tue erūt sicut meridies. Et re-
quie tibi dabit dñs deus tuus semp:
et implebit splendoribz animā tuam:
et ossa tua liberabit. Et eris q̄si ortus
irriguus: et sicut fons aquarū: cui nō
deficiet aque. Et edificabūtur in te de-
secta seculorū: fundamenta generatōis
et generatōis suscitabis. Et vocabe-
ris edificator sep̄iū: auertēs semitas ī
quietem. Si auertēris a sabbato pedē
tuū facere voluntatē tuā in die sancto
meo: et vocaueris sabbatū delicatum
et sanctū domini gloriolum: et glori-
ficaueris eū dum nō facis vias tuas
et non inueniūt voluntas tua ut loqua-
ris sermonē: tunc delectaberis sup do-
minū. et sustollam te sup altitudines
terre: et cibabo te hereditate iacob p̄is
tui. Quia enī dñs locutū est. *ca. lix.*

Ecce non est abbreviata manus
domini ut saluare nequeat: neq;
aggravata est auris eius ut nō egau-
diat: sed iniquitates vestre diuiserunt
inter vos et deū vestrū: et peccata v̄ra
absconderūt faciē eius a vobis ne egau-
diat. Manus enī vestre pollute sunt
sanguine: et digitū v̄rū iniquitate. La-
bia v̄ra locutū sunt mēdaciū: et lingua
vestra iniquitatem fatuit. Non est qui
innocet iusticiā: neq; est qui iudicet ve-
re: sed confidunt in nichilī: et loquūtur
vanitates. Conceperūt laborē: et pepe-
rerūt iniquitatē. Quia aspidū ruperūt:
et telas aranee reuerūt. Qui comederit
de viciis eorū morietur: et qđ confortum
est erumpet in regulū. Tele eorū nō erūt
in vestimentū: neq; operient operibz
suis. Opera eorū opera inutilia: et op̄

iniquitatis in manibz eorū. Pedes eorū
ad malū turrūt: et festināt ut effundāt
sanguinē innocentem. Cogitationes
eorū cogitationes inutiles. Vanitas et
contritio in v̄is eorū: viam pacis nesci-
erunt: et nō est iudiciū in gressibus eo-
rum. Semite eorū incuruatae sunt eis:
om̄is qui calcāt in eis ignorat pacē.
Propter hoc elōgatū est iudiciū a vo-
bis: et nō apprehendet vos iustitia. Ex-
pectauimus lucē et ecce tenebre: splendo-
rem: et in tenebris ambulauim⁹. Pal-
pauim⁹ sicut ceci parietē: et quasi absq;
oculis attendauimus. Impegimus
meridie quasi in tenebris: in caligosi
quali mortui. Rugiemus quasi ursi o-
m̄es: et quasi colūbe meditantes gene-
mus. Expectauim⁹ iudiciū et nō est: sa-
lutē et elōgata ē a nobis. Multiplica-
te sūt enī iniquitates n̄re corā te: et pec-
cata n̄ra responderūt nobis. Quia sceler-
a nostra nobiscū: et iniquitates n̄ras
cognouimus peccare et mentiri corā
dominū: et auersi sum⁹ ne iremur post
tergū dei n̄ri ut loq̄remur calūniā
et transgressionē. Concepim⁹ et locuti
sumus de corde verba mēdaciū: et con-
uersum ē retrosum iudiciū: et iusticia
longe stetit. Quia corruit in platea ve-
ritas: et equitas nō potuit ingredi. Et
facta est veritas in obliuione: et qui re-
cessit a malo prede patuit. Et vidit do-
minus et malū apparuit in oculis ei⁹:
quia nō est iudiciū. Et vidit de⁹ quia
non est vir: et aporiat⁹ est quia nō
est qui occurrat. Et saluabit sibi bra-
chiū suū: et iusticia ei⁹ ipsa cōformabit
eum. Indutus est iusticia ut lorica: et
galea salutis in capite eius. Indutus
est vestimentis ultionis: et opertus est
quali pallio zeli sicut ad vindictam:
quali ad retributionē indignationis

hostibus suis. et vicissitudinē inimicis
suis. Insulis vicem reddet. Et timebunt
qui ab occidente. nomen dñi. et qui ab
ortu solis gloriam eius. Cum venerit
quasi fluvius violentus quē spiritus
dñi cogitet. venerit syon redemptor. et
eis qui redeunt ab iniquitate in iacob
dicit dñs. Hoc sedus meū cū eis dicit
dñs. Spiritus meus qui ē in te. et verba me-
a. que posui in ore tuo. nō recedent de
ore tuo. et de ore seminis tui dicit dñs.
amodo et usque in sempiternum. *c. lx.*

Surge illuminare iherusalē quia
venit lumen tuū: et gloria dñi su-
per te orta ē. Quia ecce tenebre operiet
terrā. et caligo populos: super te autē orietur
dominus. et gloria eius in te videbitur.
Et ambulabunt gentes in lumine tuo:
et reges in splendore ortus tui. Leva
circuitu oculos tuos et vide: omnes
isti congregati sunt: venerunt tibi. Filii
tui de lōge veniēt. et filie tue de latere sur-
gent. Tūc videbis et affluēs et mirabitur
et dilatabit cor tuū. quādo cōversa fuerit
ad te multitudo maris. fortitudo gentiū
veniet tibi. Inundatio camelon operiet
te. dromedarii madian et effa. Omnes
de saba veniēt aurū et thus de-
ferentes: et laudem dño annūciantes.
Omne pecus cedar cōgregabit tibi: a-
rietes nabaiorū ministrabūt tibi. Me-
ferentur super placabili altari meo: et do-
mū maiestatis mee glorificabo. Qui
sunt isti qui ut nubes volāt: et quasi
colūbe ad fenestras suas? Ne enī in-
sule expectabunt et naues maris in prin-
cipio: ut adducā filios tuos de longe.
Argentū eorū et aurū eorū cum eis no-
mini dñi dei tui et sancto israel: quia
glorificavit te. Et edificabūt filii pere-
grinorū muros tuos: et reges eorū mi-
nistrabūt tibi. In indignatione enim

mea prullite: et in recōciliatione mea
misertus sum tui. Et aperientur porte
tue iugiter: die ac nocte nō claudētur:
ut afferat ad te fortitudo gentiū et re-
ges earū adducātur. Beati enim et re-
gniū qd nō servierit tibi peribit: et gen-
tes solitudine vastabuntur. Gloria
libani ad te veniet: abies et buxus et
pinus simul ad ornādū locū sanctifi-
cationis mee: et locū pedū meorū glo-
rificabo. Et veniēt ad te curvi filii eorū
qui humiliaverūt te: et adorabūt ve-
stigia pedū tuorū omnes qui detrahe-
bant tibi: et vocabūt te ciuitatem dñi
syon sancti israel. Pro eo qd fuisti de-
licta et odio habita et non erat qd per te
transiret: ponā te in supbiā seculorū:
gaudiū in generationē et generationē.
Et suges lac gentiū: et mamilla regū
lactaberis. Et scies quia ego dominus
saluās te: et redemptor tuus fortis ia-
cob. Pro ere afferā aurū. et pro ferro af-
feram argentū: et pro lignis es: et pro
lapidibus ferrum. Et ponam visita-
tionem tuā pacem: et ppositos tuos in-
firmitatem. Non audietur ultra iniqui-
tas in terra tua. vastitas et contitio
in terminis tuis: et occupabit salus
muros tuos: et portas tuas laudatio.
Nō erit tibi ampli⁹ sol ad lucendū p-
diē: nec splendor lune illuminabit. sed
erit tibi dñs in lucem sempiternam: et
deus tuus in gloriam tuā. Non occi-
det ultra sol tuus et luna tua non mi-
nuetur: quia dominus erit tibi in lu-
cem sempiternā: et cōplebuntur dies
ludus tui. Populus autem tu⁹ omnes
iusti in perpetuū hereditabunt terrā: ger-
men plātationis mee: opus manus
mee ad glorificandū. Nihilū erit in
mille: et paruul⁹ in gēte fortissimā. Ego
dñs: in tpe ei⁹ subito faciā istud. *c. lxi.*

Spiritus domini super me: eo quod unxit me. Ad annūciandum mansuetis misit me: ut mederer contritis corde et predicarem captiuis indulgentiam et clausis apertione: ut predicare annū placabilem dñi et diē ultionis deo nostro: ut consolaret omnes lugentes: et ponerem fortitudinē lugentibus syon: et darem eis coronā pro cinere: oleum gaudij pro luctu: palliū laudis pro spiritu meroris. Et vocabūtur in ea fortes iusticie: plātatio dñi ad glorificandū. Et edificabūt deserta a seculo: et ruinas antiquas erigēt: et instaurabūt ciuitates desertas et dissipatas in generationē et generationē. Et habitabunt alieni et pascunt pecora vestra: et filij peregrinorū agricole et vinitores vestri erūt. Vos autē sacerdotes dñi vocabimini: ministri dei nostri dicet vobis. Fortitudinē gentiū comedetis: et in gloria eorū superbiētis. Pro confusione vestra duplici et rubore: laudabunt partem eorū. Propter hoc in terra sua duplicia possidebūt: leticia sempiterna erit eis. Quia ego dñs diligens iudiciū: et odio habens rapinā in olocaustū. Et dabo opus eorū in veritate: et sedus perpetuū feriam eis. Et scietur in gentibus semen eorū: et germē eorū in medio populi. Omnes qui viderint eos cognoscent illos: quia isti sunt semen cui benedixit dñs. Gaudens gaudebo in dño: et exultabit anima mea in deo meo. Quia induit me vestimentis salutaris: et indumento iusticie circumdedit me: sicut sponsam decoratū corona et quali sponsam ornata mōtilibus suis. Sicut enim terra pferit germē suū: et sicut ortus semen suū germinat: sic dominus deus germinabit iusticiam et laudē corā vniuersis gentibus. *c. lvi.*

Propter syon non tacebo et propter iherusalē nō quiescā: donec egrediatur ut splendor iustus eius: et saluator eius ut lampas accendatur. Et videbūt gentes iustū tuū: et cuncti reges inclitū tuū. Et vocabitur tibi nomen nouū: quod os dñi nominauit. Et eris corona glorie in manu dñi: et dyadema regni in manu dei tui. Non vocaberis ultra derelicta: et terra tua nō vocabitur amplius desolata. Sed vocaberis voluntas mea in ea: et terra tua inhabitabit. Quia complacuit dñs in te: et terra tua inhabitabit. Habitabit enim iuuetus cū virgine: et habitabūt in te filij tui. Et gaudebit sponsus super sponsam: et gaudebit super te deus tuus. Super muros tuos iherusalē constitui custodes: tota diē et tota nocte in perpetuū non tacebunt. Qui reminiscimini dñm ne taceatis. et ne detis silentium ei: donec stabiliat et donec ponat iherusalē laudē in terra. Iurauit dñs in dextera sua: et in brachio fortitudinis sue. Si dederō triticū tuū ultra cibū inimicis tuis: et si biberint filij alieni vinū tuū in quo tu laborasti. Quia qui congregabūt illud comedēt et laudabūt dominū: et qui cōparat illud bibēt in aris sanctis meis. *Trāsate trāsate per portas: parate viā populo. Planū facite iter. et eligite lapides: et eleuate signū ad populos.* Ecce dñs auditū fecit in extrinsecis terre. Dicite filie syon ecce saluator tuus venit: ecce merces ei⁹ cū eo: et opus ei⁹ corā illo: et vocabunt eos populus sanctus redempti a dño. Tu autem vocaberis quesita ciuitas et nō derelicta. *c. lvi.*

Quis est iste qui venit de edom tinctis vestibus de bofra? Iste formosus in stola sua: gradientis in multitudine fortitudinis sue. Ego qui loquor

iusticiā: et pugnator sū ad saluandum. Quare ergo rubrū est indumentum tuū: et vestimenta tua sicut calcamentum i torculari? Torcular calcami solus: et de gentibus nō est vir meū. Calcavi eos in furore meo: et conculcavi eos in ira mea. Et aspersus est sanguis eorū sup vestimenta mea: et omnia indumenta mea inquinavi. Dies enim ultionis in corde meo: annus retributionis mee venit. Circūspexi et nō erat auxiliator: quesivi et non fuit qui adjuvaret. Et salvavit michi brachium meū: et indignatio mea ipsa auxiliata est michi. Et conculcavi pios in furore meo: et inebriavi eos indignatione mea: et detexi in terrā virtutem eorum. Miserationū dñi recordabor: laudē dñi sup omnibz q reddidit nobis dñs: et sup multitudine bonorū dom⁹ isrl que largitus est eis scdm indulgentiam suā et scdm multitudinē misericordiarū suarū. Et dixit. Verūtamē plus meus est: filij non negantes. Et fact⁹ est eis salvator. In omni tribulatione eorū non ē tribulatio: et angelus faciei eius salvavit eos. In dilectione sua et i indulgentia sua ipse redemit eos: et portavit eos et levavit eos cunctis diebus seculi. Ipsi autē ad iracundiam prouocauerūt: et afflixerūt spīritū sanctū eius. Et cōuersus ē eis in inimicū: et ipse debellavit eos. Et recordat⁹ est dñs seculi: moysi et ppli sui. Vbi ē qui eduxit eos de mari cū pastoribus gregis sui? Vbi est q posuit i medio eius spīritū sanctū sui? Qui eduxit ad desertam moysen brachio maiestatis sue: qui scidit aquas ante eos: ut faceret sibi nomē sempiternū. Qui eduxit eos per abissos quasi equū in deserto nō impingentē: quasi animal in campo

descendens. Spīritus dñi ductor eius fuit. Sic adduxisti pplm tuū: ut faceres tibi nomē glorie. Attende de celo: et vide de habitaculo sancto tuo: et glorie tue. Vbi est zelus tu⁹ et fortitudo tua? Multitudo viscerū tuorū et miserationum tuarū sup me cōstituerunt se. Tu enim pater noster. et abraham nesciuit nos: et isrl ignorauit nos. Tu dñe pater noster: redemptor noster: a seculo nomē tuū. Quare errare nos fecisti domine de vijs tuis: indurasti cor nostrum ne timerem⁹ te? Cōuertere ppter suos tuos: tribz hereditatis tue. Quasi nichilū possederūt pplm sanctū tuū hostes nostri: conculcauerūt sanctificationē tuā. Facti sum⁹ quasi in principio cū nō dñaretis nrī: neqz inuocaretur nomē tuū sup nos. *ca. lxiii.*

Quam dirūperes celos et descenderes. A facie tua mōtes defluerent: sicut exustio ignis tabescerent atqz arderent igni: ut notū fieret nomen tuū inimicis tuis: a facie tua gentes turbarentur. Cum feceris mirabilia nō sustinebim⁹. Descendisti: et a facie tua mōtes defluerūt. A seculo nō audierūt: neqz auribus preperūt. Oculi non vidit deus absqz te: que parasti repedantibus te. Occuristi letanti et facienti iusticiā: in vjs tuis recordabūtur tui. Ecce tu iratus es et peccauim⁹: in ipis fuim⁹ semp: et saluabimur. Et facti sum⁹ ut immūdi omnes nos: et quasi pann⁹ menstruato uniuersē iusticie nrē. Et cecidim⁹ quasi foliū vniuersi: et iniquitates nostre qsi ventus abstulerūt nos. Non est qui iudicet nomē tuū: qui consurgat et teneat te. Abscondisti faciē tuā a nobis: et alligasti nos in manu iniquitatis nostre. Et nūc domine pater noster es tu nos

de folio

vero luxurietur fidor noster tu: et opera
manu tuarum omnes vos. Ne irascaris
dñe satis: et ne ultra memineris in-
iquitatis nostre. Ecce respice: populus tuus
omnes nos. Civitas sancti tui facta est
deserta: syon deserta facta est. Iherusa-
lem desolata: domus sanctificationis
nostre et glorie nostre ubi laudaverunt
te patres nostri facta est in reuersione i-
gnis: et omnia desiderabilia nostra
versa sunt in ruinas. Numquid super
his continebis te dñe: tacebis et affli-
ges nos vehementer? Quiescerunt me
qui ante non interrogabant: inue-
runt qui non quiescerunt me. **Isaías.**

Dixit. Ecce ego: ecce ego ad gentem
que non invocabat nomen me-
um. Expādi manus meas tota die ad
populum incredulum: qui graditur in via
non bona post cogitationes suas. Po-
pulus qui ad iracundiam provocat me
ante faciem meam semper: qui immolant
in omnis et sacrificat super lateres. qui ha-
bitant in sepulcris et in delubris ydo-
lorum dormiunt: qui comediunt carnem suam:
et ius profanum in vasis eorum: qui di-
cunt recede a me non appropinquas mi-
hi quia immundus es. isti sumus et erit in fu-
rore meo: ignis ardens tota die. Ecce
scriptum est coram me. Non tacebo: sed red-
dam et retribuam in sinu eorum iniquita-
tes vestras et iniquitates patrum vestro-
rum simul dicit dñs: qui sacrificaverunt
super montes et super colles reprobrauerunt
sibi: et remetiuntur opus eorum primum in
sinu eorum. Hec dicit dñs. Quomodo si in-
veniat granum in botro et dicat ne dis-
sipas illud quoniam benedictio est: sic fa-
ciam propter servos meos ut non dis-
sipent totum. Et educam de iacob semem:
et de iuda possidentem montes meos.
Et hereditabunt eam electi mei: et servi

mei habitabunt ibi. Et erunt capellaria
in caulas gregum: et vallis arborum in cu-
bile armentorum populo meo qui requie-
runt me. Et vos qui dereliquistis dominum
qui obliti estis montem sanctum meum: qui
ponitis fortune mensam et libatis su-
per eam: numerabo vos in gladio. et o-
mnes in rede corruetis: pro eo quod voca-
vi et non respondistis michi. locutus sum
et non audistis: et facietis malum in o-
culis meis: et que nolui elegistis. Pro-
pter hoc hec dicit dñs deus. Ecce servi mei
comedent: et vos esurietis. Ecce servi mei
bibant: et vos sitietis. Ecce servi mei
letabuntur: et vos confundemini. Ecce
servi mei laudabunt pre exultatione
cordis: et vos clamabitis pre dolo-
re cordis: et pre contritione spiritus plu-
labitis: et dimittetis nomen vestrum in iu-
ramentum electis meis. Et interficiet te
dñs deus: et servos suos vocabit no-
mine alio. In quo qui benedictus est
super terram: benedicetur in deo amen. Et
qui iurat in terra: iurabit in deo amen.
Quia oblivioni tradite sunt agustie
priores: et quia abscondite sunt ab o-
culis nostris. Ecce enim ego creo celos no-
vos. et terram novam: et non erit in memo-
ria priora et non ascendet super cor: sed
gaudebitis et exultabitis usque in sempi-
ternum in hijs que ego creo. Quia ecce e-
go creo iherusalem exultationem et populum
meum gaudium: et exultabo in iherusalem et
gaudebo in populo meo: et non audietur
in eo ultra vox fletus et vox clamoris.
Non erit ibi amplius infans dies: et
senex qui non impleat dies suos: quon-
iam puer centum annorum morietur: et
peccator centum annorum maledictus erit.
Et edificabunt domos et habitabunt: et
plantabunt vineas et comedent fructus
earum. Non edificabunt et alii habitabunt:

nō plantabūt et ali⁹ comedet. Scdm
enim dies ligni erunt dies ppli mei: et
opera manū eorū inuenerabūt. Elei
mei nō laborabunt frustra: neq; gene-
rabūt in conturbatione: quia semen
benedictorū dñi est et nepotes eorū cum
eis. Ecceq; anteq; clament ego exaudi-
am: adhuc illis loquentibz ego audi-
am. Lupus ⁊ agnus pascetur simul:
et leo et bos comedent paleas: et ser-
pentis puluis panis eorū. Non noc-
bunt neq; occident. in omni monte
sancto meo dicit dominus. **Leui.**

Hec dicit dñs. Celi sedes mea est:
et terra scabellū pedū meorū. Que
est ista dom⁹ quā edificabitis michi:
et quis iste locus requietionis mee?
Omnia hec manus mea fecit: et facta
sunt vniuersa ista dicit dñs. Ad quē
aut respiciā: nisi ad paupculū et con-
tritū spiritu et tremulentū timores me-
os. Qui immolat bouem: quasi qui
interficiat virum. Qui mactat pecus:
quasi qui effunderet ranē. Qui offert
oblationem: quasi qui sanguinē suū
hum offerat. Qui recordatur thuris:
quasi qui benedicat ydolo. Eec omnia
elegerūt in vīs suis: et in abominati-
onibus suis anima eorū delectata est.
Vnde et ego eligam illusiones eorū:
et que timebant adducā eis: quia vo-
taui et non erat qui responderet: locus
sum et nō audierūt. Fecerūtq; malum
in oculis meis: ⁊ que nolui elegerunt.
Audite verbū dñi: qui remittis ad ve-
bum eius. Dixerūt fratres vestri bñe-
tes vos: et abicientes ppter nōmē meū.
Glorificet dñs: et videbim⁹ in leticia
vestra: ipi aut confundent. Vox ppli de
ciuitate: vox de templo: vox domini
reddentis retributionem inimicis su-
is. Anteq; parturiret peperit: anteq;

veniret partus ei⁹ peperit masculum.
Quis audiuit unq; tale: ⁊ quis vidit
huc simile? Aliquid parturit terra
in die vna: aut parietur gens simul:
quia parturuit et peperit syon filios
suos. Aliquid ego qui alios parere
facio: ipse nō parā dicit dñs. Si ego
qui generationē ceteris tribus herilis
ero: ait dñs deus tuus. Examini cū
iherusalē: et rezultate in ea omnes qui
diligitis eam. Gaudete cū ea gaudio
vniuersi qui lugent sup eā: ut sugatis
et repleamini ab ubere cōsolationis e-
ius: ut mulgeatis et delicijs affluatis
ab omnimoda gloria eius. Quia hec
dicit dñs. Ecce ego desiliabo sup eam
quasi fluuiū pacis: ⁊ quasi torrentem
inundatē gloriā gentiū quā luget.
Ad ubera portabimini: ⁊ sup genua
blandient vobis. Quomō si cui ma-
ter blandiatur ita ego cōsolabor vos:
et in iherusalē consolabimini. Videbi-
tis et gaudebit cor vestrū: et ossa v̄ra
sicut herba germinabunt. Et cognosce-
man⁹ dñi seruus ei⁹: et indignabit in-
imicis suis. Quia ecce dñs i igne veni-
et: et quasi turbo quadrigē ei⁹ reddere
in indignatione furorē suū: et incre-
pationē suā in flāma ignis. Quia in
igne dñs diiudicabit: et i gladio suo
ad omne carnē: ⁊ multiplicabuntur in-
terfecti a dño. Qui sanctificabatur et
mundos se putabūt i ortis post ianu-
am intrinsecus: qui comedebat carnē
suā et abominationē et murem: si-
mul consumetur dicit dñs. Ego autē
opera eorū et cogitationes eorū inuenio
ut cōgregē cū omnibz gentibz et linguis:
et veniet ⁊ videbūt gloriā meā. Et po-
nam in eis signū: et mittā ex eis q sal-
uari fuerint ad gentes in mare i affi-
cam in lidiam: tenentes sagittam in

italiam et greciam ad insulas longe: ad eos qui non audierunt de me et non viderunt gloriam meam. Et annuntiabunt gloriam meam gentibus: et adducunt omnes fratres vestros de cunctis gentibus dominum domino in equis et in quadrigis et in lecticis et in mulis et in carucis ad montem sanctum meum iherusalem dicit dominus: quomodo si inferant filii israel munus in vase mundo in domum domini. Et assumam ex eis sacerdotes et levitas dicit dominus: quia sicut celi novi et terra nova que ego facio stare coram me dicit dominus deus sit stabit semen vestrum et nomen vestrum. Et erit mensis et mensis et sabbatum et sabbatum. Veniet omnis caro: ut adoret coram facie mea dicit dominus. Et egredientur et videbunt cadavera virorum qui perierunt in me. Venies eorum non morietur: et ignis eorum non extinguetur: et erunt usque ad saturationem visionis omni carni. **Explicit psalmus.**

Inquit plagus iheremias prophete.

Iheremias propheta cui hic prologus scribitur: simone quidem apud hebreos ysaias et osce: et quibusdam alijs prophetis videtur esse rusticior: sed sensibus par est: quippe qui eodem spiritu prophetaverit. Porro simplicitas eloquii de loco ei in quo natus est accidit. Fuit enim anathothites qui est usque hodie viculus tribus ab iherosolymis distans milibus: sacerdos ex sacerdotibus et in matris utero sanctificatus: virginitate sua evangelicum virum christi ecclesie deditus. Hic vaticinari exorsus est puer: et captivitatem urbem atque iudee non solum spiritu: sed et oculis carnis intuitus est. Nam decem tribus israel assyrii in medos transtulerant: iam terras earum coloni gentium possidebant. Unde in iuda tantum et in beniamin prophetavit: et civitatis sue ruinas

quadruplici placuit alphabeto: quod nos mensura metri versibusque reddidimus. Preterea ordinem visionum qui apud grecos et latinos omnino confusus est ad pristina fide correximus. Librum autem baruch notarii eius: qui apud hebreos nec legitur nec habet premissum: pro his omnibus maledicta ab emulis pestolantes: quibus me necesse est per singula opuscula respondere. Et hoc patior: quia vos cogitis. Ceterum ad compendium mali rectius fuerat modum furoribus silentio meo ponere: quam quotidie novum aliquid scriptitanti invidiam insaniam provocare. **Explicit prologus.**

Inquit iheremias propheta. c. i. inquit

Verba iheremie prophete filij helchie de sacerdotibus qui fuerunt in anathoth in terra beniamin.

Quod factum est verbum domini ad eum diebus iosie filij amos regis iuda in tercio decimo anno regni eius: et factum est in diebus iosie filij iosie regis iuda usque ad confirmationem undecimi anni sedechie filij iosie regis iuda usque ad transmigrationem iherusalem in mense quinto. Et factum est verbum domini ad me dicens. Prius quam te formare in utero novi te: et antequam exires de vulva sanctificavi te: et prophetam in gentibus dedi te. Et dixi. A a a domine deus. Ecce nescio loqui: quia puer ego sum. Et dixit dominus ad me. Noli dicere quia puer sum: quoniam ad omnia que mittam te ibis: et universa quecumque mandavero tibi loqueris. Ne timeas a facie eorum: quia ego tecum sum ut revocem te dicit dominus. Et misit dominus manum suam: et tetigit os meum: et dixit ad me. Ecce dedi verba mea in ore tuo: ecce constitui te hodie super gentes et super regna ut euellas et destruas et dissipas et dissipes: et edifies